

Jaarstukken 2022

De programma's

Programma 1

Publieksdiensten

Portefeuillehouder: C. Lageveen, N. Saaf en E. van Selm

Inleiding

Bij dienstverlening staat het belang van onze inwoners en bedrijven op de eerste plaats. Binnen de geldende wet- en regelgeving levert de gemeente maatwerk. Dit gebeurt steeds meer digitaal en op afspraak, terwijl de gemeente ook telefonisch en persoonlijk benaderbaar is en blijft. Ondanks de tot in 2022 voortdurende coronacrisis zijn de bereikbaarheid en de openingstijden van het Klantencontactcentrum (KCC) en Burgerzaken, als vitale dienstverlening, niet aangepast. We zijn op afspraak blijven werken en meer producten zijn digitaal afgehandeld. Via onder meer de MijnGemeente app en Whatsapp kan iedereen snel en laagdrempelig meldingen maken over de leefomgeving. In 2022 is het gebruik van deze kanalen wederom toegenomen.

Wat willen we bereiken

Purmerend hanteert een laagdrempelige en oplossingsgerichte benadering voor haar burgers. Deze manier van werken kenmerkt zich door een goede (digitale) dienstverlening en een snelle, professionele en zorgvuldige afhandeling van de vragen, aanvragen en meldingen per mail, telefoon, social media, onze website, de MijnGemeente app en aan de balie. Het werken op afspraak is toegenomen, net als de digitale afhandeling van de aanvragen. Binnen onze mogelijkheden en zijn of haar context wordt iedereen zo goed mogelijk geholpen. We hebben ervoor gekozen te voldoen aan de geformuleerde minimale acties van de VNG, zodat we op tijd klaar zijn voor de invoering van de Omgevingswet. Dit betekent dat we aanvragen kunnen ontvangen en behandelen conform de Omgevingswet van straks, waarbij een standaard beslistermijn van 8 weken geldt.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Alle vergunningaanvragen zijn integraal afgehandeld en digitaal gepubliceerd op Overheid.nl en de website van de gemeente.
- Bij het beoordelen van vergunningaanvragen is gekeken naar de mogelijkheden in de wet en regelgeving om de aangevraagde activiteiten mogelijk te maken. Hierbij hanteren we een ja, mits-houding waarbij goed gekeken wordt naar de wensen van de aanvrager en de omgeving én of er ruimte is voor het toepassen van maatwerk.
- Vooruitlopend op de Omgevingswet is er in 2022 al gestart met de intaketafel en de omgevingstafel. Initiatieven worden op deze manier integraal beoordeeld op haalbaarheid en wenselijkheid.
- Jaarlijks wordt een uitvoeringsprogramma gemaakt voor vergunningverlening, toezicht en handhaving, waarin de activiteiten verder worden uitgewerkt.

- Op basis van klachten en meldingen, via de gebruikelijke ingangen bij het KCC, wordt opgetreden tegen ongewenst gebruik van panden.
- De inwerkingtreding van de Omgevingswet is wederom uitgesteld, nu naar (vooralsnog) 1 januari 2024. De processen m.b.t. vergunningverlening zijn hierop aangepast. Het nieuwe workflowsysteem (RXMission) is in productie genomen. Daarnaast is het programma RXBase voor plansoftware in productie genomen.
- In september 2022 is een eerste concept omgevingsplan Wheermolen-Oost gereed gekomen. Hiermee bereiden we ons voor richting het gemeentedeekkend omgevingsplan in 2030.
- De wet Kwaliteitsborging voor het bouwen is net als de Omgevingswet uitgesteld tot 1 januari 2024. Er is in 2022 alvast een proef project gestart met de private kwaliteitsborger.
- De Wet Open Overheid (Woo) is in 2022 in werking getreden. Deze wet vervangt de Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob). De Woo verplicht gemeenten om de informatiehuishouding op orde te brengen, dit is ook verplicht vanuit de Archiefwet. Het gaat om de categorieën wet en regelgeving, organisatiegegevens, raadsstukken, bestuursstukken, stukken van adviescolleges, jaarplannen- en verslagen, Wob/Woo-verzoeken, onderzoeken, beschikkingen en klachten. Een interne werkgroep is in samenwerking met het Waterlands Archief aan de slag met de gefaseerde implementatie.
- De 'Vernieuwing van het Reisdocumenten Stelsel (VRS) 2020-2024' om identiteitsfraude tegen te gaan en de signaleringen van de meervoudige vermissingen in het landelijk systeem is van start gegaan

Bestuurlijke producten 2022

Bestuurlijk product	Jaartal	Kwartaal (gereed)
Evaluatieverslag Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Purmerend 2021	Jaarlijks	1e
Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Purmerend 2023	Jaarlijks	4e
Legesverordening	Jaarlijks	4e

Wat heeft het gekost

PGRo1	Realisatie 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 bijgesteld	Realisatie 2022	Afwijking
Lasten	-8.128	-7.843	-7.811	-8.049	-238
Baten	6.860	4.347	4.092	4.771	680
Saldo	-1.268	-3.496	-3.719	-3.277	442

Het programma Publieksdiensten heeft per saldo een voordelige afwijking van € 442.000 Dit komt door € 238.000 hogere lasten en € 680.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Publiekdiensten

BVo11 Publiekdienstverlening	Lasten	Baten
OZB woningen		
De gemeente wordt steeds vaker geconfronteerd met bezwaren tegen de WOZ waarde van woningen. De proceskosten welke hieruit voortvloeien hebben hogere lasten tot gevolg.	-131	
Reisdocumenten		
In 2022 zijn de meeste coronamaatregelen komen te vervallen. Hierdoor werd reizen weer mogelijk. Dit is terug te zien in de toenemende vraag naar reisdocumenten. De baten waren daardoor hoger dan begroot. In verband met de af te dragen rijksleges op reisdocumenten zijn de lasten tevens hoger uitgevallen.	-182	262
Reisdocumenten, Burgerlijke stand en Basisregistratie personen		
Sinds enige tijd is het mogelijk om via iDEAL enkele producten van de afdeling Burgerzaken te betalen. Deze inkomsten zijn op een interne rekening geparkeerd omdat er nog geen ICT koppeling naar het programma was. Deze baten waren niet begroot en zorgen derhalve voor een afwijking.		266
Rijbewijzen		
In 2022 zijn meer rijbewijzen afgegeven dan vooraf werd verwacht. Hierdoor zijn de baten hoger dan begroot. In verband met de af te dragen rijksleges op rijbewijzen zijn de lasten tevens hoger uitgevallen.	-43	103
Vorbereiding inwerkingtreding Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)		
Voor de noodzakelijke voorbereidingen die de gemeenten moeten treffen voor de inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb), ontving de gemeente Purmerend in 2022 een bijdrage van € 106.000. In 2022 zijn er geen uitgaven geweest op dit budget, omdat de werkzaamheden in 2023 zullen plaatsvinden.	106	
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000	12	49
Totaal	-238	680

Reserves

Reserve stelsel van basisregistraties

Deze reserve is ingesteld voor het opvangen van incidentele lasten voor de wettelijke verplichting om het stelsel van basisregistraties op te bouwen. Deze implementatie is inmiddels gereed waardoor deze reserve in 2022 is vrijgevallen.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringsen

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Programma 2

Samenleving

Portefeuillehouders: P. Verkroost, N. Saaf, M. Hegger, C. Lageveen en H. Rotgans

Inleiding

De samenleving bestaat uit de mensen die er wonen, werken en leven. Er gebeurt veel, Purmerend is aan het groeien. Het inwonertal neemt toe, maar ook de samenleving verandert. De ontwikkelingen in de samenleving hebben effect op de inspanning die wij leveren. De samenleving laat zich niet makkelijk vangen in een stukje tekst en een reeks cijfers. Wat vertellen we dan in onze terugblik op 2022? Hierin staan de inspanningen die wij leveren om onze inwoners daar waar nodig te ondersteunen om een volwaardig bestaan te kunnen (blijven) leiden. Dit programma bevat de beleidsvelden Kunst en cultuur, Sport en recreatie, Wijkmanagement, Jeugd, Onderwijs, Maatschappelijke ondersteuning en Werk en inkomen.

Wat willen we bereiken

De gemeente is er voor alle inwoners, maar in het bijzonder voor diegenen met een ondersteuningsbehoefte of die kwetsbaar zijn. Niet per se omdat ze er vanuit regelgeving récht op hebben, maar omdat het ze verder helpt. Dit zien wij als onze maatschappelijke opgave: doen wat nodig is. En om dat te kunnen doen, moeten we dichtbij inwoners en instellingen staan en weten wat er speelt. We streven een samenleving na waarin iedereen op gelijke voet mee kan doen. Inwoners die vanwege hun handicap of andere redenen hulp nodig hebben, krijgen op de vraag afgestemde ondersteuning. Mensen blijven zo lang mogelijk zelfstandig wonen en steunen elkaar zoveel mogelijk.

Beleidsveld Kunst en cultuur

Beoogd maatschappelijk effect

Kunst en cultuur dragen in belangrijke mate bij aan een goed leefklimaat in de stad. Cultuur zorgt voor sociale cohesie en draagt bij aan de vermindering van eenzaamheid. Cultuur maakt een brede ontwikkeling mogelijk van onze inwoners. Purmerend heeft een gevarieerd, samenhangend, herkenbaar en goed toegankelijk kunst- en culturaanbod. Iedere inwoner kan met kunst en cultuur in aanraking komen door onder meer combinaties met onderwijs en zorg.

We investeren in financieel gezonde culturele instellingen en verenigingen en stimuleren inwoners die weer actief aan het culturele leven deelnemen. Enerzijds door het cultuurparticipatie (het bezoeken van een theater, een museum etc.), anderzijds door weer actief cultuur te maken bij het cultuurhuis of cultuur te beoefenen bij één van de amateurkunstverenigingen die de gemeente rijk is.

Beleidsveld Sport en recreatie

Beoogd maatschappelijk effect

Purmerend als sportieve en vitale gemeente: een leefbare stad die bruist, met sportieve en vitale inwoners. Het verenigingsleven is sterk ontwikkeld en de buitenruimte nodigt voldoende uit om te bewegen. De sport- en recreatievoorzieningen zijn goed en er is een gevarieerd aanbod van activiteiten, zodat inwoners worden verleid om gezond te leven en elkaar te ontmoeten. Sport draagt bij aan de fysieke en mentale gezondheid van mensen en speelt een belangrijke rol bij het verbinden van alle maatschappelijke beleidsvelden, zoals onderwijs, zorg, participatie, armoede, jeugd en ouderen. We helpen verenigingen organisatorisch en financieel gezond te zijn en te blijven om ruimte te houden voor het stimuleren en realiseren van een gezonde (sport) omgeving.

Beleidsveld Wijkmanagement

Beoogd maatschappelijk effect

We werken voor onze inwoners. Daarbij is het belangrijk dat we zien, horen en voelen wat er in de dorpen, wijken en buurten gebeurt. Onze inwoners voelen zich gehoord en hebben zichtbare en herkenbare aanspreekpunten in de wijken en dorpen. Fysieke en maatschappelijke onderwerpen zijn met elkaar in verbinding. Onze dorpen, buurten en wijken zijn daarbij 'schoon, heel en veilig'. We gaan daarbij uit van de kracht van onze eigen inwoners en stimuleren ze hierin. We stimuleren dat inwoners meer zelf doen aan het onderhoud van hun wijk en samen actief zijn in hun buurt. Zij hebben invloed op de ontwikkeling van hun leefomgeving en zouden daar voldoende mogelijkheden moeten vinden om elkaar te ontmoeten.

Beleidsveld Jeugd

Beoogd maatschappelijk effect

Er is een groep kinderen waarvan de ouders alledaagse (opvoedkundige) problemen niet zelf kunnen oplossen waardoor het minder goed gaat met het kind. Deze ouders moeten ondersteund en versterkt worden zodat zij hun kinderen een stabiele omgeving kunnen bieden. Als gemeente ondersteunen we door te investeren om hulp dichtbij te organiseren door het versterken van het netwerk, met advies, lichte vormen van jeugdhulp en zo nodig specialistische jeugdhulp. De eigen regie van ouders en het eigen netwerk staan centraal, net als samenhangende hulp op alle leefdomeinen. Hiermee willen we bereiken dat kinderen gezond, veilig en kansrijk opgroeien.

Beleidsveld Onderwijs

Beoogd maatschappelijk effect

Kinderen groeien in Purmerend op tot verantwoordelijke, zelfstandige en zelfredzame volwassenen. Hun ontwikkeling door de jaren heen verloopt volgens een doorlopende lijn van 0 tot 23 jaar. Het onderwijs is de belangrijkste basisvoorziening. Onderwijs, zorgprofessionals en gemeente signaleren vroegtijdig wanneer een kind vast loopt. Deze kinderen kunnen rekenen op ondersteuning die het kind en gezin weer op weg helpen zoals taalonderwijs, spraaktechniek, psychologische hulp en jeugdhulp.

Beleidsveld Maatschappelijke ondersteuning

Beoogd maatschappelijk effect

We streven naar een samenleving waarin iedereen gelijkwaardig mee kan doen en onze inwoners zo lang als mogelijk kunnen blijven participeren. Inwoners die vanwege hun (tijdelijke) beperking / kwetsbaarheid of andere redenen hulp nodig hebben, krijgen op de vraag afgestemde ondersteuning. Daarnaast biedt de gemeente laagdrempelige ondersteuning, zoals voorliggende voorzieningen, zodat er pas een beroep op de Wmo wordt gedaan wanneer er geen andere mogelijkheden aanwezig zijn. Hierbij hebben we oog voor de eigen kracht van inwoners en zetten we in op het versterken van de samenwerking met het voorliggend veld.

Beleidsveld Werk en inkomen

Beoogd maatschappelijk effect

We streven ernaar dat een ieder die kan werken, mee kan doen naar vermogen op de arbeidsmarkt. De corona-uitbraak heeft als effect gehad, dat nog duidelijker is geworden welke inwoner ondersteuning kan gebruiken. Denk aan statushouders, jongeren of werkzoekenden met een beperking (in welke vorm dan ook).

We zijn er voor alle inwoners en passen onze ondersteuning aan op de situatie en de vraag.

We streven naar een gelijkwaardige samenleving waarin iedereen mee kan doen en onze inwoners zo zelfredzaam mogelijk kunnen blijven participeren. Door meer in te zetten op preventie en vroeg signalering, voorkomen we dat inwoners in problematische schulden belanden.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Beleidsveld Kunst en cultuur

- In 2022 zijn we in gesprek gebleven met het culturele veld over de gevolgen van de coronacrisis. Daarnaast is het steunpakket COVID-19 voor het brede maatschappelijke veld ingericht. In dit steunpakket lag de nadruk op het bestrijden van de coronaeffecten voor inwoners en maatschappelijke partners en op het vergroten van de toekomstbestendigheid van de maatschappelijke instellingen en verenigingen. Het steunpakket loopt ook in 2023 nog door. Het investeren in vrijwilligers en het stimuleren van gebruik van het amfitheater zijn onderdeel van dit steunpakket.
- Drie Purmerendse bovenregionale culturele instellingen kwamen in aanmerking voor ondersteuning uit het noodfonds COVID-19 voor bovenregionale culturele instellingen van provincie Noord-Holland, te weten De Purmaryn, Filmhuis Purmerend en het Purmerends Museum.
- In de lockdownperiode aan het begin van 2022 was cultureel aanbod voor kwetsbare mensen toegestaan. Juist voor deze doelgroepen is de maatschappelijke waarde van cultuur van groot belang.
- Voor de nieuwe cultuurnota hebben de eerste oriënterende gesprekken met het culturele veld plaatsgevonden. Het opstellen van de nieuwe cultuurnota krijgt in 2023 een vervolg en wordt samen met het culturele veld opgepakt.
- Kunst en cultuur zijn in onder meer de economische visie, de binnenstadvisie en in diverse ontwikkellocaties (zoals het Waterlandkwartier) opgenomen. Bovendien is de kerktoren in

Middenbeemster in 2022 officieel geopend, zodat het werelderfgoed ook van bovenaf te beleven is.

- Ook in 2022 vonden de eindmusicals van de basisscholen plaats in theater De Purmaryn en P3. Het NKT heeft de scholen begeleid door middel van lessen zang en dans.
- De samenwerking binnen de Metropoolregio Amsterdam (MRA) is verder versterkt. Er is gewerkt aan een evaluatie van het programma Kunst, Cultuur en Erfgoed en er is een aanzet gemaakt voor nieuwe doelen voor de komende jaren.
- Het zendgebied van RTV Purmerend is in 2022 uitgebreid met Beemster. In 2022 vond een tussentijdse toets plaats en heeft het Commissariaat voor de Media ingestemd met de uitbreiding van het zendgebied.

Beleidsveld Sport en recreatie

Ook in 2022 heeft COVID-19 invloed gehad op de sportwereld en waren de effecten nog sterk zichtbaar. Het beweeglandschap heeft nog enkele maanden stilgelegen en langzaamaan konden alle sportactiviteiten weer opgepakt worden. Sommige sportaanbieders moesten stoppen en verenigingen hebben net als de sportaanbieders veel leden verloren. De bezoeken aan sportvoorzieningen waren nog gering. Ondanks dat heeft het sportleven veerkracht getoond en werkt men hard om weer fit te worden door nieuwe kansen te benutten, maar vooral ook de verbinding en steun bij elkaar te zoeken. De schade is nog niet hersteld maar de vele georganiseerde sport en beweegactiviteiten kennen weer een positieve maatschappelijke bijdrage.

- De druk op de capaciteit van het zwembad is groot. Aan de hand van een haalbaarheidsonderzoek is inzichtelijk gemaakt hoe groot het capaciteitsvraagstuk is en welke oplossingen er mogelijk zijn. Deze oplossingen worden verder uitgewerkt in een verdiepend onderzoek. De resultaten hiervan worden in het eerste kwartaal van 2023 opgeleverd waarna gekeken wordt wat de vervolgstappen zijn.
- Gezien de eerdere druk op het onderwijs is inmiddels één school gestart met de Beweegwijs methodiek. Hiermee stimuleren we bewegen in het onderwijs door clinics, sport tijdens lessen en uitdagende spelvormen te blijven aanbieden voor, tijdens en na school. Inmiddels hebben 7 geïnteresseerde scholen zich aangemeld.
- In het vervolg op gezonde schoolkantines wordt ingezet op de sportkantines. Inmiddels zijn verschillende verenigingen aangehaakt. Zo is een start gemaakt met een aantal verenigingen met een gezonde kantine hetgeen zich uit in een actieve uitvoering van een rook-, voeding- en alcoholbeleid in ruil voor een watertappunt in de buitengevel. Bij Purmersteijn en KV Purmer is het watertappunt inmiddels gerealiseerd en wordt ook fruit aangeboden.
- Het openstellen van de sportparken tijdens de vakantieperiodes heeft ons veel geleerd over de effecten daarvan. Veelal positief waarmee de openstelling tijdens de vakantieperiodes zoveel mogelijk gehandhaafd blijft.
- E- sports krijgt een steeds sterker fundament binnen het sport en beweegveld. Om dit te activeren zijn er verschillende pilots gestart met verenigingen en is de E-Sport campus partner van onder andere de PurVak.
- Er is een van plan van eisen opgesteld voor een nieuw te realiseren sporthal ter vervanging van De Karekiet. Aanvullend is een capaciteitsonderzoek opgestart voor de sporthallen en gymzalen waarmee het verwachte toekomstig gebruik afgezet zal worden tegenover de huidige beschikbare capaciteit. Ook zijn de buitensportaccommodaties onder de loep genomen en komt er een sportaccommodatievisie.

- Vereniging 2.0 is geactiveerd door verschillende activiteiten zoals Sportcafé, Sport 'In, webinars en clinics op te starten. Dit om de verenigingen te helpen na corona maar vooral ook naar de toekomst te kijken. Hoe dat te doen vanuit eigen kracht en de samenwerking. De inzet van de verenigingsondersteuners van Spurd, het Sportakkoord en de aangeboden services vanuit het Rijk hebben hierin een flinke bijdrage gehad.

Beleidsveld Wijkmanagement

- Er is ondersteuning geboden bij het heropenen van de Weggeefwinkel in Wheermolen in samenwerking met vrijwilligers en Intermaris.
- Er is vanuit het netwerk in de wijk ingezet op het versterken van de samenwerking met huisartsen en wijkverpleging.
- Wijkmanagement voert regie op samenwerking bij diverse activiteiten in de wijk (wijkmarkt, kerstmarkt, WK Wheermolen) i.s.m. vrijwilligers, bewoners, Clup Welzijn, SPURD, Intermaris die leiden tot verbinding en cohesie.
- Er zijn diverse buurtinitiatieven gerealiseerd zoals jeu de boulesbanen en speelvoorzieningen, door bewoners en diverse instellingen in verbinding te brengen. Deze initiatieven leveren een bijdrage aan de leefbaarheid in een buurt en zorgen voor ontspanning en ontmoetingen.
- In Beemster is na de fusie actief gestart met "Werken in Wijken" waarin iedere twee weken met diverse partners onder andere de onderwerpen van schoon, heel en veilig worden besproken. De sociaal maatschappelijke aspecten worden hierin ook meegenomen.

Beleidsveld Jeugd

- In 2022 zijn we gestart met de nieuwe inkoop specialistische jeugdhulp. De medewerkers van de gemeentelijke toegang zijn meegenomen in het nieuwe stelstel en de visie achter de doorontwikkeling. Voor Purmerend heeft de versteviging van de regiefunctie minder impact dan voor regiogemeenten omdat de toegang al op deze wijze was georganiseerd.
- Aangezien er steeds meer dossiers werden opgevraagd is in 2022 juridische ondersteuning geboden aan het Loket Jeugd bij verzoeken tot dossierinzage. Door de tijdsinvestering van de juristen is het kennisniveau op de afdeling vergroot en heeft juridische ondersteuning ervoor gezorgd dat klachten allen in het informele traject zijn opgelost.
- Vanuit de regionale inkoopstrategie is ingezet op het versterken van het gewone leven waarbij de (specialistische) jeugdhulpaanbieders aansluiten bij en samenwerken met het netwerk, onderwijs en andere ketenpartners in de wijk. De ondersteuning wordt zo licht, kortdurend, integraal en thuis mogelijk aangeboden.
- De aanscherping van de verordening specialistische jeugdhulp leidde tot meer duidelijkheid over de reikwijdte van de Jeugdwet. Normaliseren, preventie, de-medicalisering en eigenkracht zijn de belangrijkste uitgangspunten in het contact met netwerkpartners, ouders en kinderen.
- Om de instroom in de specialistische jeugdhulp te beperken is nadruk gelegd op welke gedragingen tot gewone aspecten van opvoeden en opgroeien horen. De taak van de medewerkers van binnen Loket Jeugd is uitgebreid met onder andere de regiefunctie. Hierdoor is er meer samenhang tussen de leefgebieden van kinderen en gezinnen ontstaan.
- De inzet vanuit de Praktijkondersteuning huisartsen is uitgebreid, waardoor er meer ruimte is om de samenwerking in de wijk te versterken en in te zetten op 'kleine problemen klein houden'.
- Er zijn binnen het vastgestelde budget 62 mediation-trajecten opgepakt.
- Onder de noemer Kansrijke Start is op verzoek van geboortezorgpartners een bijeenkomst georganiseerd om de verbinding te versterken. Door met elkaar, op basis van casuïstiek, kennis

te maken en in te zetten op korte lijnen, kunnen zij gezinnen en kinderen beter ondersteunen en samen optrekken.

- Met de regiogemeenten Zaanstreek Waterland, Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming hebben we ingezet op minder schakels in de jeugdbeschermingsketen. Het resultaat is minder overdrachten van instantie naar instantie en van medewerker naar medewerker.
- We hebben in 2022 ingezet op een effectieve samenwerking met Veilig Thuis. De intensievere samenwerking heeft ervoor gezorgd dat we tijdig de zorgen en onveiligheid rondom inwoners, als gevolg van (vermoedens van) huiselijk geweld, kunnen signaleren en oppakken om te komen tot structurele veiligheid.
- Vanaf schooljaar 2022 zijn de eerste stappen gezet in de ontwikkeling van schoolmaatschappelijk werk. Hierbij wordt ingezet op aansluiting bij de vraag van het kind en ouders en het versterken van de verbinding met de collega's in de wijken.

Beleidsveld Onderwijs

- Per 2022 is een nieuwe verordening van kracht voor peuteropvang die maakt dat niet de indicatie van de peuter leidend is voor de bekostiging, maar het aanbod dat de peuter krijgt. Ook is in deze verordening de nieuwe urennorm voor VVE ingeregeld, net als de vergoeding voor een gezonde lunch.
- Op de voorscholen (kinderdagverblijf en peuteropvang) is gestart met een proefdiploma, zodat jonge kinderen gestimuleerd worden om verschillende groentes te proeven. Met dit diploma wordt ook thuis betrokken bij het gezonde eetmoment op de opvang.
- De samenwerking rond overstapmomenten voor kwetsbare kinderen en jongeren is geïntensiveerd.
- Bewegingswijs wordt met veel enthousiasme ontvangen. Kinderen worden gestimuleerd om meer te bewegen en leren ook op een prettige manier samenwerken. Er heeft een demonstratie plaatsgevonden voor het primair onderwijs waarop meerdere scholen positief gereageerd hebben en te kennen hebben gegeven hier ook gebruik van te willen maken.
- Het activiteitenprogramma van natuur en milieu educatie is actief op 29 basisscholen in de gemeente. Afgelopen zomervakantie hebben we bijgedragen aan het Out of School programma met als thema duurzaamheid.
- Vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) zijn 4 LU mobielen aangeschaft. Een LU is een apparaat dat een ruimte omtovert tot een interactieve speelzone waarmee we bewegend leren stimuleren. Door middel van deze apparaten wordt bewegen gecombineerd met het curriculum van de school. Hierdoor wordt niet alleen het bewegend leren gestimuleerd maar wordt er ook bijgedragen aan de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen.
- Gymdocenten in het primair onderwijs zijn getraind in de Rots en Water methodiek. De docenten passen de elementen uit de training direct toe in de lessen. De kinderen reageren hier positief op, de sfeer in de klas lijkt rustiger en er vinden minder incidenten plaats. In groepen waar meer gevoel van onveiligheid heerst lukt het door Rots en Water te anticiperen op moeilijkheden en worden conflicten opgelost zonder dat een kind de les uit hoeft.
- Op het voorgezet onderwijs zijn preventielessen ingezet in de vorm van theaterlessen met verschillende thema's. Er wordt door zowel leerlingen als docenten met veel enthousiasme op de lessen gereageerd. Er ontstaan mooie gesprekken tussen leerlingen die voor meer verbinding zorgen.

- Leerplicht is betrokken bij de onderwijs-jeugdhulp aanpak; om samen met het schoolmaatschappelijk werk en loket jeugd vroegtijdig een onregelmatige schoolgang te signaleren en tijdig passende ondersteuning te kunnen bieden. Dit gebeurt zowel in het primair als in het voortgezet onderwijs.
- Leerplicht en jongerenadviseurs van het Jongerenloket (RMC) zijn vanaf dit schooljaar (2022-2023) op de MBO scholen in Purmerend actief om de jongeren te ondersteunen die dreigen uit te vallen. Leerplicht en de jongerenadviseurs zijn ook aanwezig op de scholen voor speciaal onderwijs en praktijkonderwijs om de jongeren in een kwetsbare onderwijspositie te ondersteunen naar vervolgonderwijs of naar werk.
- Voor een goede overgang van school naar werk trekken onderwijsinstellingen, organisaties en gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland samen op met partners vanuit de arbeidsmarktregio.

Beleidsveld Maatschappelijke ondersteuning

WMO

- Er is een nieuw Beleidsplan Wmo 2022-2026 vastgesteld op 27 januari 2022 door de nieuwe gemeenteraad.
- In het kader van toezicht Wmo is in 2022 de voorziening 'Dagbesteding' kwalitatief onderzocht door de toezichthouder.
- In 2022 hebben de portefeuillehouders Wmo uit de regio Zaanstreek-Waterland de Samenwerkingsagenda 2023-2026 met Zilveren Kruis vastgesteld. Hierin komen de thema's Ouderenzorg, GGZ, Preventie en Jeugd over de domeinen (Wmo, ZvW, Wlz en Jeugdwet) heen.
- Om de eigen kracht en eigen regie te versterken, krijgt elke inwoner die een Wmo aanvraag doet, een uitnodiging om ter voorbereiding op het eerste gesprek met de Wmo consulent, een persoonlijk ondersteuningsplan op te stellen.

Ouderen, mantelzorg en eenzaamheid

- In 2022 is de bewustwordingscampagne 'Wat is mantelzorg' gestart. Deze campagne is opgezet in samenwerking met de regio gemeenten op initiatief van het Netwerk Dementie.
- Vanuit de aanpak eenzaamheid is in de zomer van 2022 gestart met een samenwerking tussen welzijnsorganisatie en thuiszorg. Bij signalen van eenzaamheid bij een inwoner die thuiszorg ontvangt wordt de samenwerking gezocht met de collega's in de wijk.

Gezondheid

- In 2022 zijn verschillende webinars georganiseerd door JOGG voor ouders met het onderwerp: 'Hoe wordt mijn kind een makkelijke eter?' In totaal hebben ruim 150 geïnteresseerden zich hiervoor aangemeld.
- In het najaar van 2022 is een pilot gestart met een leefstijlcoach. De leefstijlcoach werkt nauw samen met de verschillende samenwerkingspartners in de wijk, als verbinder tussen de gezondheidsthema's.
- Op donderdag 15 september 2022 vond de voorstelling 'DE STOPPERS!' plaats in de Purmaryn in samenwerking met Brijder en GGD. De theatervoorstelling is bedoeld voor rokers en hun naasten en opent het gesprek over roken op een eigen, humoristische wijze.
- Om de horeca te inspireren over een gezondere en duurzamere menukaart, is vanuit het preventieakkoord een traject met GreenDish gestart in de zomer van 2022. Alle horeca heeft de gelegenheid gehad hieraan mee te doen: er deden 8 restaurants mee.

- In samenwerking met de Huisartsenzorg Zaanstreek-Waterland zijn de voorbereidingen gestart voor een voorstelling over positieve gezondheid: Dromen vangen. Deze voorstelling vond plaats in februari 2023 en was bedoeld voor medewerkers van verschillende zorg- en welzijnsinstellingen.
- Na evaluatie is besloten de BabyGroenteTas een vervolg te geven voor 2023. De positieve resultaten, evenals de aandacht die het meebrengt, zijn hier medebepalend in.

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

- De tijdelijke woningen aan de Verzetslaan zijn opgeleverd. Dit heeft geresulteerd in doorstroom bij de maatschappelijke opvang en nachtopvang.
- Er is een projectgroep gestart die op zoek gaat naar een geschikte locatie om een voorziening op te zetten voor multi-complexe problematiek.
- We zijn gestart met een inkooptraject Beschermd Wonen, waarbij we nieuwe vormen van zorg ontwikkelen die in lijn zijn met de beweging naar Beschermd Thuis en aansluiten bij de vraag die we zien in de gemeente.
- De maatschappelijke opvang heeft de trajecten 'intensieve wachtlijstbegeleiding en nazorg' opgestart om meer te sturen op het voorkomen van (her)instroom.

Beleidsveld Werk en inkomen

Armoede en schulden

- De formatie bij het team Schulddienstverlening is uitgebreid op de onderdelen preventie en vroegsignalering. We benaderen de verschillende doelgroepen proactief.
- We zijn als gemeente sinds 2022 aangesloten bij de Nederlandse Schuldhulp Route (NSR). Met deze aanpak kunnen we mensen met schuldzorgen sneller bereiken en effectieve hulp aanbieden.
- In april 2022 is gestart met de pilot 'Saneringskredieten en Herfinanciering', waarmee we inwoners met (dreigende) schulden beter en sneller kunnen helpen.
- Eind 2022 zijn we gestart met het versterken van de samenwerking met bewindvoerders. We willen passende hulp bieden aan inwoners die onder bewind (komen te) staan waardoor zij zo spoedig mogelijk weer in een schuldenvrije en financieel zelfstandige stabiele situatie komen.
- Als gevolg van alle recente ontwikkelingen rond thema's als armoede & schulden, arbeid, uitkeringen en toeslagen zijn we in het 4e kwartaal van 2022 gestart met de herijking van het armoedebeleid en de MeerDoen-regelingen.
- Er is een plan gemaakt voor de aanpak van energiearmoede. In november is de actie gestart 'Slim met energie!'. Huishoudens die de energietoeslag hebben ontvangen kunnen via deze actie tot € 175 gratis energiebesparende producten bestellen. Ze kunnen ook advies en hulp krijgen bij het aanbrengen van energiebesparende producten, door een energiecoach van WelzijnWonenPlus.
- Sinds 1 januari 2022 hebben we afspraken gemaakt met Univé en Zilveren Kruis en kunnen inwoners met een laag inkomen in Purmerend kiezen tussen twee collectieve zorgverzekeringen. Alle bij de gemeente bekende inwoners met een laag inkomen zijn aangeschreven.
- In maart 2022 zijn we gestart met de betalingen van de energietoeslag. Bij aanvang bedroeg de energietoeslag € 800,- per huishouden. In juli 2022 heeft het Rijk de energietoeslag verhoogd naar € 1.300,-. In 2022 zijn er 3.005 aanvragen ingediend.

Ondernemers

- We hebben invulling gegeven aan de ontwikkeling van de schuldhulpverlening aan ondernemers. Het proces van hulpverlening is verder ontwikkeld, waarbij de regierol bij het ondernemersloket

ligt. In 2022 zijn er wederom veel ondernemers gesproken en ondersteund. De hulpvraag is divers. Van een luisterend oor, tot doorgeleiding naar schulddienstverlening. Ook zijn ondernemers geholpen bij omscholing of doorstroom naar een reguliere baan door het regionaal mobiliteitsteam.

Inburgering

- De nieuwe Wet Inburgering is op 1 januari 2022 in werking getreden. In deze wet is bepaald dat voor de begeleiding van inburgeraars de regie bij gemeenten ligt. Om voor al deze doelgroepen een passend aanbod te kunnen doen, hebben we als gemeente de nodige voorbereidingen getroffen. We hebben intern een team samengesteld dat zich met de doelgroep bezig houdt. Het inburgeringsproces was op verzoek van de minister tijdelijk stilgelegd. Vanaf het 2e kwartaal is het inburgeringsproces landelijk langzaam weer op gang gekomen. In Purmerend zijn in de laatste vier maanden veel statushouders gehuisvest die onder de inburgeringsplicht vallen. Daarvoor was het nog redelijk rustig en zijn er nog niet veel kosten gemaakt ten aanzien van nieuwe inburgeraars. Voor de nieuwe Wet Inburgering ontvangt de gemeente een specifieke uitkering die verantwoord dient te worden aan het Rijk. Indien de daadwerkelijk gemaakte kosten lager zijn dan de uitkering, mag dit (ter besteding aan inburgeringsvoorzieningen) worden meegenomen naar het volgende kalenderjaar.
- Wij hebben het formele taalaanbod ingekocht bij Fiolet en IVIO. Daar leren inburgeraars onder andere de Nederlandse taal. Om het geleerde in de praktijk toe te passen is het van belang dat inburgeraars in een vroeg stadium ook participeren. Hiervoor is samenwerking op gang gekomen met maatschappelijke partners zoals Clup Welzijn en de bibliotheek.
- In 2022 zijn we gestart met het financieel ontzorgen van inburgeraars. Door gedurende de eerste 6 maanden van de participatie uitkering de vaste lasten zoals gas/water/huur en de maandelijkse zorgverzekering direct door te betalen.
- In 2022 hebben wij onze taakstelling met betrekking tot het huisvesten van nieuwkomers gehaald.

Participeren, werken naar vermogen

- In samenwerking met gemeente Purmerend en Zaanstad is Werkom gestart met de doorontwikkeling naar een sociaal ontwikkelbedrijf.
- In 2022 zijn er regionaal stappen gezet om de samenwerking tussen gemeenten, samenwerkingspartners en ondernemers te verbeteren zodat meer inwoners geholpen worden om passend werk te vinden met de juiste begeleiding voor zowel inwoners als ondernemers.
- Er is regionaal een plan gemaakt om jeugdwerkloosheid aan te pakken.
- De uitgaven bijzondere bijstand zijn ten opzichte van 2020 en 2021 gestegen. In het laatste kwartaal van 2022 is er een inhaalslag geweest met de huisvesting van statushouders, waardoor er meer werd uitgegeven aan kosten voor woninginrichting.

Kinder Toeslagen Affaire

- Ondanks dat we gedupeerde ouders niet meer kunnen aanmelden bij de Belastingdienst hebben we ervoor gekozen hen toch te benaderen. Hierdoor hebben wij nog 59 gedupeerde ouders gesproken en onze hulp aangeboden.

- Begin december is de kind-regeling gestart voor kinderen van gedupeerde ouders. We hebben inmiddels met een aantal gedupeerde jongeren contact en bekijken per jongere welke ondersteuning nodig is.

Oekraïne

- Sinds maart 2022 worden in Purmerend ontheemden uit Oekraïne opgevangen. Op basis van de regeling “opvang ontheemden Oekraïne” wordt aan de opgevangen Oekraïners leefgeld verstrekt.
- Over de maand december 2022 ontvingen 220 huishoudens leefgeld.
- Oekraïners kunnen met hun vragen terecht bij de consulenten participatie. Werkom kan hen ook begeleiden naar betaald werk.

Wat heeft het gekost

PGR02	Realisatie 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 bijgesteld	Realisatie 2022	Afwijking
Lasten	-156.158	-156.622	-175.877	-175.957	-81
Baten	41.159	36.981	44.072	46.248	2.176
Saldo	-114.999	-119.641	-131.805	-129.710	2.096

Het programma Samenleving heeft per saldo een voordelige afwijking van € 2.096.000. Dit komt door € 81.000 hogere lasten en € 2.176.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

	Realisatie 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 bijgesteld	Realisatie 2022	Afwijking
BVo21 Kunst en cultuur					
Lasten	-7.351	-7.908	-8.579	-8.369	209
Baten	327	1.327	1.458	1.198	-260
	-7.024	-6.581	-7.121	-7.172	-51
BVo22 Sport en recreatie					
Lasten	-9.849	-9.350	-10.111	-10.085	25
Baten	3.198	2.045	2.685	2.563	-122
	-6.651	-7.306	-7.426	-7.522	-97
BVo23 Wijkmanagement					
Lasten	-917	-951	-1.108	-1.063	46
Baten	0	0	0	2	2
	-917	-951	-1.108	-1.061	47
BVo24 Jeugd					
Lasten	-34.236	-33.386	-37.587	-37.201	386
Baten	221	43	100	100	0
	-34.015	-33.342	-37.486	-37.100	386
BVo25 Onderwijs					
Lasten	-11.742	-13.867	-12.836	-13.180	-344
Baten	2.519	2.735	2.998	3.557	559
	-9.223	-11.132	-9.837	-9.623	215
BVo26 Maatschappelijke ondersteuning					
Lasten	-41.544	-45.434	-54.090	-56.329	-2.239
Baten	1.808	2.683	11.933	14.813	2.880
	-39.737	-42.750	-42.157	-41.516	641
BVo27 Werk en inkomen					
Lasten	-50.519	-45.727	-51.567	-49.731	1.835
Baten	33.087	28.148	24.897	24.015	-882
	-17.432	-17.579	-26.670	-25.716	954

Afwijkingen beleidsveld Kunst en cultuur

BVo21 Kunst en cultuur	Lasten	Baten
Kunst en cultuur uitoefening en beleving		
Voor het steunpakket Covid-19 van het brede maatschappelijke veld is voor een aantal projecten cofinanciering vanuit de provincie (65%) aangevraagd. Er wordt pas gestart met het besteden van het steunpakket totdat de goedkeuring van de provincie definitief	146	

BVo21 Kunst en cultuur	Lasten	Baten
is. Er is om die reden een onderuitputting op het budget van het steunpakket van € 146.000.		
Theater de Purmaryn		
Begin 2022 zijn de theaters weer opengesteld; aanvankelijk nog met beperkende maatregelen. Later in het theaterseizoen zijn de beperkingen opgeheven. Voor de Purmaryn is een beroep gedaan op de noodsteun culturele infrastructuur Provincie Noord Holland 2e halfjaar 2022 (3e tranche). De toegekende steun van de provincie (cofinanciering 65%) en de bijdrage van de gemeente (35%) totaal € 90.000 is opgenomen in de baten. Uiteindelijk is er met inbegrip van de steun door minder bezoekers sprake van een lagere opbrengst van de kaartverkoop van € 258.000.		-258
De theaterwereld was in het seizoen 2022 nog aan het herstellen van de COVID-19 gevolgen. De voorstellingen zijn dit theaterseizoen beperkter geweest waardoor de kosten voor programmering € 197.000 lager zijn dan begroot.	197	
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000	-134	-2
Totaal	209	-260

Afwijkingen beleidsveld Sport en recreatie

BVo22 Sport en recreatie	Lasten	Baten
Havenkantoor		
In de Kadernota 2023 is er € 100.000 beschikbaar gesteld voor een nieuw havenkantoor. Vanwege de schaarste aan aannemers zal de realisatie hiervan pas plaatsvinden in 2023. Voorgesteld wordt middels resultaatbestemming dit budget van € 100.000 in 2023 in te zetten.	100	
Spurd		
In 2022 is er aan Spurd € 125.000 meer subsidie verleend vanwege de hogere exploitatielasten van het zwembad.	-125	
Diverse		
Diverse afwijkingen lager dan € 100.000.	50	-122
Totaal	25	-122

Afwijkingen beleidsveld Wijkmanagement

BVo23 Wijkmanagement	Lasten	Baten
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000	46	2
Totaal	46	2

Afwijkingen beleidsveld Jeugd

BVo24 Jeugd	Lasten	Baten
Bufferbudget		
In 2022 is bij de Najaarsrapportage een bufferbudget opgenomen van € 554.000 vanwege de grote onzekerheid in de prognose van de uitgaven op dat moment. Van dit bufferbudget is uiteindelijk ruim € 200.000 uitgegeven. Het grootste deel van het bufferbudget is gebruikt voor een incidentele uitgave voor leegstand van een grote instelling voor verblijf in verband met de transitie naar kleinschalige verblijfsvormen.	338	
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000.	48	
Totaal	386	

Afwijkingen beleidsveld Onderwijs

BVo25 Onderwijs	Lasten	Baten
Achterstandenbeleid		
In 2022 zijn de uitgaven voor het onderwijsachterstanden beleid hoger dan de Rijksbijdrage 2022. Door de opening (Covid-19) van de scholen in 2022 is het mogelijk geweest om het aanbod op de scholen weer volop in te zetten. Om de lasten te dekken is er een beroep gedaan op de gereserveerde gelden onderwijsachterstandenbeleid voorgaande jaren. Dit levert een extra baat op.	-369	369
Plan Van Aanpak Integraal Kind Centrum		
De werkzaamheden voor het plan van aanpak Integraal Kind Centrum (IKC) Middenbeemster zijn nog niet afgerond en zal vervolgd worden in 2023. Voorgesteld wordt middels resultaatbestemming dit budget van € 132.000 in 2023 in te zetten.	132	
Diverse		
Afwijkingen kleiner dan € 100.000	-107	190
Totaal	-344	559

Afwijkingen beleidsveld Maatschappelijke ondersteuning

BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	Baten
Crisis noodopvang Baanstede		
In totaal hebben we voor de Crisis Noodopvang in de Baanstede € 4,1 miljoen aan kosten gedeclareerd bij de Veiligheidsregio ZaanstreekWaterland. Zowel de kosten als de baten zijn niet begroot.	-4.091	4.091
Eigen bijdrage CAK WMO		
Er is in 2022 voor € 925.000 aan eigen bijdragen Wmo van het CAK ontvangen. In de begroting zijn we uitgegaan van € 1,2 miljoen. Omdat de CAK gelden op kasbasis worden verantwoord is hier moeilijk een inschatting van te maken. Hierdoor is er in 2022 een lagere baat van € 247.000.		-247
Hulp bij huishouden		

BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	Baten
De kosten van Hulp bij Huishouden zijn € 167.000 hoger dan begroot. We zien dat het aantal geïndiceerden nog steeds elk jaar toeneemt. Ten opzichte van 2021 zijn de kosten echter gestegen van € 8,6 miljoen naar € 9,9 miljoen. In 2022 hadden we de begroting aangepast naar € 9,8 miljoen. De oorzaak van de overschrijding is dat er nog voor € 147.000 aan extra kosten is gedeclareerd als gevolg hoger ziekteverzuim door Corona.	-167	
Opvang ontheemden uit de Oekraïne		
Er zijn minder kosten gemaakt dan begroot is voor de opvang van de ontheemden uit de Oekraïne. Bij de Najaarsrapportage hadden we schatting gemaakt van de kosten. In totaal hadden we de kosten geraamd op € 9,1 miljoen. De werkelijke kosten zijn € 7,6 miljoen. Er ontstaat een verschil met baten omdat we voor de uitvoeringskosten van de verstrekte uitkeringen voor de particuliere opvang een normbedrag van in totaal € 185.000 als extra kosten mochten opvoeren.	1.474	
In de begroting hebben we rekening gehouden met € 9 miljoen aan kosten en baten voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne. In 2022 hebben we uiteindelijk € 7,8 miljoen aan kosten gemaakt. De ingerekende rijksbijdrage is daardoor verminderd met € 1,2 miljoen.		-1.239
Personeelskosten		
In 2022 zijn er vanwege de vele extra Wmo taken extra kosten gemaakt voor de inhuur van medewerkers waardoor het budget is overschreden met € 133.000.	-133	
PGB's		
De lasten voor PGB's zijn € 278.000 lager dan de begroting. Er is een trend zichtbaar dat het aantal PGB's afneemt, door een verschuiving naar zorg in natura. Deze trend is al een aantal jaren zichtbaar en heeft zich in 2022 voortgezet. Daarnaast wordt er door PGB houders minder gedeclareerd bij het SVB dan op basis van hun toekenning had gekund.	278	
Tijdelijke woningen Verzetslaan		
De baten van de tijdelijke woningen zijn € 125.000 hoger dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt door een hogere opbrengst op de locatie Verzetslaan onder andere wegens het in rekening brengen van huur voor 40 woningen op de rijksuitkering voor opvang vluchtelingen Oekraïne.		125
Vervoersvoorzieningen en voorzieningen wonen, rolstoelen en vervoer		
Bij vervoersvoorzieningen zijn de lasten € 106.000 hoger dan begroot. Na de corona is er weer meer gebruik gemaakt van vervoersvoorzieningen waardoor de lasten hoger zijn dan begroot. Ook bij voorzieningen wonen, rolstoelen en vervoer (WVR) zijn de lasten € 100.000 hoger dan begroot.	-206	
Diverse		
Diverse afwijkingen lager dan € 100.000.	606	150
Totaal	-2.239	2.880

Afwijkingen beleidsveld Werk en inkomen

BVo27 Werk en inkomen	Lasten	Baten
Besluit bijstandverlening Zelfstandigen		
Een deel van de BBZ uitkeringen is niet invorderbaar. Dit was niet geraamd omdat de aansluiting op de Haltewerk administratie pas recent is uitgevoerd.		-180
Energiearmoede		

BVo27 Werk en inkomen	Lasten	Baten
In de Najaarsrapportage 2022 zijn de volledig baten en lasten van ruim € 1,0 miljoen voor energiearmoede opgevoerd. Van de totale baten is in 2022 € 277.000 besteed. Deze baten hebben we ontvangen als een specifieke uitkering. Het restantbedrag van € 729.000 wordt naar de balans gebracht om te worden uitgegeven in 2023.	729	-729
Energietoeslag		
Voor de energietoeslag hebben we € 6,3 miljoen ontvangen. Hiervan is in 2022 € 6,0 miljoen uitgegeven. Verzocht wordt het resterende bedrag van € 304.000 door te schuiven naar 2023 via de resultaatbestemming. Tot eind januari 2023 mogen er aanvragen worden gedaan voor de energietoeslag 2022.	304	
Gebundelde uitkeringen		
De uitkeringen zijn € 224.000 lager dan begroot. Er is namelijk € 455.000 aan uitgaven Participatiewet verantwoord op de Toeslagaffaire. Voor gedupeerden van de Toeslagaffaire mag de lopende ondersteuning binnen de leefgebieden financiën, wonen, zorg, gezin en werk worden meegenomen in de verantwoording over de Toeslagaffaire.	224	
Maatschappelijke begeleiding		
In de september circulaire 2022 hebben we € 239.000 voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden ontvangen. In 2022 is dit extra budget niet besteed.	239	
Participatie Werkom		
Bij participatie is een onderschrijding van per saldo € 124.000 zichtbaar. Dit bestaat uit € 124.000 lagere vergoedingen aan Werkom voor het participatiebedrijf. Dit als gevolg van een lagere instroom.	124	
Sociale werkvoorziening		
Bij de SW-uitkeringen zien we een voordeel op de lasten van per saldo € 204.000. Dit wordt veroorzaakt doordat er minder WSW-ers aan het werk zijn bij of via Werkom omdat er sprake is van een hogere uitstroom dan begroot.	204	
Diverse		
Diverse afwijkingen lager dan € 100.000.	11	27
Totaal	1.835	-882

Reserves

Reserve af te stoten panden onderwijshuisvesting

Bij de Kadernota 2022 door de gemeenteraad besloten dat deze reserve in 2022 vrij zou vallen. Het saldo is ingezet in het dekkingsplan.

Reserve Sociaal domein

Bij de Kadernota 2022 door de gemeenteraad besloten dat deze reserve in 2022 vrij zou vallen ten gunste van de algemene reserve.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringsen

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Programma 3

Wonen

Portefeuillehouder: N. Saaf

Inleiding

Een woning vormt voor veel van ons de basis van waaruit wij ons leven leiden. Een thuis. Een plek waar je je als mens beschermd voelt, waar je herinneringen maakt. De gemeente Purmerend is een gewilde omgeving om te wonen door de combinatie van het stedelijke in Purmerend en het landelijke in de Beemster. In dit programma ligt de focus op het realiseren van voldoende woningen voor diverse doelgroepen, voldoende kwaliteit van woningen en een prettige woonomgeving. Samenwerking met woningcorporaties en andere partners is daarbij van groot belang.

Wat willen we bereiken

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld Wonen

Iedereen ziet en voelt dat de woningnood in Purmerend en Beemster hoog is. Wachtlijsten voor sociale huur zijn lang en er is weinig aanbod in het middeldure huursegment. Ook is er een tekort aan betaalbare koopwoningen. We willen dat alle Purmerenders en Beemsterlingen wonen in een kwalitatief goede woning en een woonomgeving die aansluit bij de behoeften en leefomstandigheden. De gemeente is slechts één van de partijen die hier invloed op heeft. Wel zijn we de aangewezen partij om de regie te nemen. We zetten daarom in op een stevige samenwerking tussen gemeente, woningcorporaties en ontwikkelaars.

Ook blijven we ons inzetten op maximale woningbouw met een divers aanbod voor alle prijsklassen, woonmilieus en leeftijden, waarbij we duurzaamheid en leefbaarheid niet uit het oog verliezen. Hierbij zien we dat het toevoegen van sociale huur en het verbeteren van de doorstroming en variatie nodig is in Purmerend. In Beemster ligt de focus op meer woningen voor senioren en starters in alle prijsklassen. Zolang er sprake is van woningschaarste is het van groot belang dat de gemeente en de woningcorporaties samen zorgen voor een zo eerlijke mogelijke verdeling van de beschikbare sociale huurwoningen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- De nota Kaders en instrumenten woningbouwprogrammering wordt toegepast op alle nieuwe initiatieven. Dit met uitzondering van de verdeling 30-30-40 uit de nota; deze is met het van kracht worden van het coalitieakkoord 2022-2026: Samen op koers vervangen door een verdeling 30-40-30 (30% sociale woningbouw - 40% middeldure huur en koop - 30% vrij in te vullen).
- De eisen aan een vergunning voor omzetting en woningvorming uit de huisvestingsverordening zijn uitgewerkt in nadere regels ten aanzien van geluid(sisolatie) en kwaliteit van de te vormen woning of de door omzetting gecreëerde kamers.
- In samenwerking met de andere gemeenten en bijna alle corporaties uit Zaanstreek-Waterland is de pilot voor de regionale doorstroomregeling voor senioren: '65+-verhuisvoordeel' in een iets

aangepaste vorm voor een tweede jaar gecontinueerd. Vóór juli 2023 wordt duidelijk of en hoe de regeling verder gaat.

- Medio 2022 zijn de nieuwe regels voor woonruimteverdeling gestart. Degene die de woning het meest nodig heeft krijgt daarbij een betere positie. Samen met de andere gemeenten en de woningcorporaties is verder gewerkt aan de implementatie van de nieuwe regionale regels voor de woonruimteverdeling en de voorbereiding van de 'livegang' van de nieuwe regels op 16 januari 2023.
- In 2022 zijn 71 startersleningen verstrekt voor in totaal € 3.014.178; met gemiddeld leenbedrag van 42.453 per aanvraag. Begin september 2022 is een nieuwe storting gedaan in het fonds van 2,5 miljoen euro.
- In het kader van de uitvoering van de prestatieafspraken 2021-2024 hebben de gemeente, corporaties en huurdersverenigingen de jaarschijf 2023 met de acties voor 2023 vastgesteld.
- In mei 2022 is gestart met de gefaseerde invoering van de toewijzing van de 75+-aanleunwoningen via Woonmatch Waterland in plaats van via de gemeente Purmerend. Naar verwachting is dit medio 2023 volledig ingevoerd.
- Met de corporaties en huurdersverenigingen zijn afspraken gemaakt over vroegsignalering bij betalingsachterstand en hulp bij (energie)armoede.
- In het kader van het Sociaal woonakkoord Purmerend 2030 zijn in 2022 525 sociale huurwoningen opgeleverd en is de bouw van 365 sociale huurwoningen gestart.
- Het college heeft het besluit genomen om op het woonwagenterrein aan de Slaperdijk twee woonwagenstandplaatsen toe te voegen. De voorbereidingen hiervoor zijn in gang gezet. Daarnaast is een onderzoek gestart naar de mogelijkheden van een vijfde woonwagenterrein in Purmerend om te voorzien in de vraag van jonge woonwagenbewoners.
- In samenwerking met de corporaties en de doelgroep is gewerkt aan een set nadere regels voor de verdeling van vrijkomende woonwagenstandplaatsen. Deze zijn bijna afgerond en worden in 2023 van kracht.
- Samen met corporaties Wooncompagnie en Intermaris zijn de mogelijkheden geïnventariseerd om te komen tot een segment Maatschappelijk Gebonden Koop (MGK, zoals opgenomen in de prestatieafspraken en het Sociaal Woonakkoord Purmerend 2030. Voor wat betreft de bestaande te verkopen corporatiewoningen zijn afspraken gemaakt over welk deel onder voorwaarden wordt verkocht. Voor wat betreft nieuw te bouwen MGK is dit afhankelijk van beschikbare locaties en specifieke voorwaarden. In 2023 worden de gesprekken daarover voortgezet.
- In het Rijksprogramma voor huisvesting aandachtsgroepen "Een thuis voor iedereen" worden arbeidsmigranten als één van de aandachtsgroepen benoemd waarvoor huisvestingsbeleid moet worden ontwikkeld. We werken nu aan een woonzorganalyse van alle aandachtsgroepen. Deze analyse en daaruit voortvloeiend beleid wordt verwerkt in de WoonZorgvisie die als onderdeel van de Woonvisie in 2023 wordt opgeleverd.
- In 2022 heeft het college een besluit genomen om corporaties tussen 2022-2025 te ondersteunen bij de realisatie van (centrale) scootmobielstallingen in wooncomplexen voor ouderen. Het doel van deze steun is om langer zelfstandig wonen mogelijk te maken.
- De samenwerking binnen de MRA, voor de versnelling van de woningbouwproductie, heeft de gemeente Purmerend in het afgelopen jaar diverse subsidies opgeleverd. Onder andere de Woningbouwimpuls voor het Waterlandkwartier van € 5,1 miljoen en BO-MIRT gelden van € 19,9 miljoen. Daarnaast is er vanuit de MRA intensief samengewerkt om te komen tot een nieuwe Woondeal met het ministerie van VRO.

- In 2022 zijn we gestart met de voorbereidingen voor een nieuwe woonvisie gekoppeld aan een nieuwe woonzorgvisie. Begin 2023 is hiervoor de startnotitie door het college vastgesteld en ter kennisname naar de raad verzonden.

Wat heeft het gekost

PGR03	Realisatie 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 bijgesteld	Realisatie 2022	Afwijking
Lasten	-429	-238	-423	-377	47
Baten	52	141	141	12	-128
Saldo	-377	-97	-282	-364	-82

Het programma Wonen heeft per saldo een nadelige afwijking van € 82.000. Dit komt door € 47.000 lagere lasten en € 128.000 lagere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Wonen

BV031 Wonen	Lasten	Baten
Diverse		
Afwijkingen kleiner dan € 100.000	47	-128
Totaal	47	-128

Reserves

Reserve woonvisie

In de reserve woonvisie is een bedrag van € 143.969,- gestort door het saldo van de exploitatie tijdelijke woningen (programma 2). Dit positieve resultaat wordt veroorzaakt door een hogere opbrengst van de locatie van de Verzetlaan onder andere wegens het in rekening brengen van huur voor 40 woningen op de rijksuitkering voor opvang vluchtelingen Oekraïne.

Reserve woningbouwprogrammering

In 2022 heeft er geen aanwending van deze reserve plaatsgevonden.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringsen

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Programma 4

Milieu

Portefeuillehouder: C. Lageveen

Inleiding

De hoosbuien en droogte als gevolg van de klimaatveranderingen, de gevolgen van de oorlog in Oekraïne op onze energierekening, de overstromingen en zachte winters zorgen ervoor dat we ons steeds meer bewust zijn van de waarde van onze natuur en het milieu. Dit heeft steeds meer invloed op ons dagelijks leven. We zien dat duurzaam leven meer en meer gemeengoed aan het worden is. In onze gemeente zien we dat terug op allerlei schaalniveaus. In de inrichting van de straten waar we meer ruimte geven aan wateropvang en groen. Aan de bouw van de woningen waarin we rekening houden met natuurinclusief bouwen en duurzame materialen. Aan het verbeteren van de fietspaden, zodat meer mensen gaan fietsen. Aan het aanbieden van een gescheiden afvalstelsel, zodat meer mensen afval gaan scheiden en het aanbieden van een alternatief op verwarmen met aardgas. Dit alles vraagt inzet van iedereen om de doelstellingen van onder andere het klimaatakkoord van Parijs haalbaar en betaalbaar te maken.

Wat willen we bereiken

- Purmerend is schoon, heel en veilig om in te wonen, te recreëren en te werken. Hieraan dragen wij bij door het terugdringen van milieuhinder door bedrijven, door deze te laten voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. We pakken klachten en meldingen afkomstig van bedrijven adequaat op.
- Alle particuliere eigenaren van asbestdaken worden geïnformeerd over de wijze waarop gebruik kan worden gemaakt van het asbestfonds voor particulieren.
- Doelstelling is dat eind 2023 alle asbestdaken van gemeentelijk vastgoed gesaneerd zijn.

Beoogd maatschappelijk effect Milieu

Duurzaamheid

We willen dat Purmerend nog meer aardgasvrij wordt en dat we onze rol als een van de voorlopers in de energietransitie voortzetten:

- In 2022 wordt binnen de Proeftuin Blok 1 (Overwhere-Zuid) afgerond en de voorbereiding van het aardgasvrij maken van blok 2 ter hand genomen.
- In 2022 wordt isolatie van woningen voortgezet.
- De gemeente zet in op een certificering op basis van de CO₂-prestatieladder waarbij tenminste niveau 3 wordt bereikt.
- In het kader van de Transitievisie Warmte worden andere kansrijke warmtebronnen dan biomassa in beeld gebracht.
- Samenwerking met SVP wordt versterkt met als doel te komen tot een breed uitvoeringsorgaan energietransitie.

- Behoud en versterking van landschappelijke en erfgoedwaarden als ook het versterken van de biodiversiteit en het faciliteren van o.a. innovatieve (kring)looplandbouw.
- Trekkersrol in de regio op het gebied van houtbouw.
- Een basis veiligheidsniveau klimaatbestendigheid bereiken van nieuwe en bestaande bebouwing.

Afvalbeleid

De Kaderrichtlijn Afvalstoffen bevat de taakstelling van 55% recycling van de gescheiden afvalstromen in 2025. Via het maatregelenpakket in de notitie Toekomstbestendig afvalbeheer Purmerend 2022-2025 wordt in Purmerend hierop ingezet. De focus ligt hierbij op meer gescheiden afval en een betere kwaliteit van het gescheiden afval. Hiervoor worden de huidige ontwikkelingen in techniek en uitvoering van de inzameling op de voet gevolgd.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- In het uitvoeringsprogramma Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) zijn de prioriteiten op gebied van milieu uitgewerkt. Naast de reguliere controles is aandacht besteed aan onder andere energiebesparing bij bedrijven, duurzaam bouwen, illegale activiteiten op bedrijventerreinen en aanpak verwijdering van asbestdaken. Veelal is dit themagericht of projectmatig aangepakt. Indien nodig is gehandhaafd volgens onze handhavingsstrategie.
- De omgevingsdienst voert in opdracht van de gemeente een beperkt aantal taken uit op het gebied van vergunningverlening en toezicht en handhaving. Het gaat hier dan om het milieubasistakenpakket. De omgevingsdienst stelt hier jaarlijks een uitvoeringsprogramma voor op, de gemeente blijft hier het bevoegd gezag.
- Vanwege de onzekerheid rondom de omvang van het basistakenpakket is Omgevingsdienst IJmond gevraagd de huidige uitvoering van de plustaken voor Beemster met een jaar te verlengen tot en met 31 december 2022. Zo wordt voorkomen dat de taken onnodig heen weer gaan en onduidelijkheid schept voor inwoners en ondernemers. De verwachting is dat voor inwerkingtreding van de Omgevingswet duidelijkheid zal zijn over de omvang van het basistakenpakket.
- De gemeente wordt bevoegd gezag voor bodemtaken waarvan de provincie nu het bevoegd gezag is. Een groot deel van deze taken vallen onder het basistakenpakket en zullen uitgevoerd worden door de omgevingsdienst. Zij zullen in hun jaarverslag aangeven hoe ze hier invulling aan geven.

Beleidsveld Duurzaamheid

- Het klimaatadaptatieplan draagt bij aan een duurzame fysieke leefomgeving van de stad en de regio. Klimaatadaptatie is essentieel om te waarborgen dat Purmerend in fysiek, sociaal en economisch opzicht aantrekkelijk blijft voor bewoners, bedrijven en bezoekers. Met het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie Zaanstreek-Waterland en Purmerend 2021-2024 werkt de gemeente in lijn met Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) toe naar een klimaatbestendige en waterrobuuste stad in 2050. De gemeente heeft 11 november 2021 de 'Intentieovereenkomst Klimaatbestendige nieuwbouw MRA + Noord-Holland' ondertekend en de daarbij behorende 'Basisveiligheidsniveaus Klimaatbestendige nieuwbouw' geborgd binnen ons eigen rechtsmatige instrumentarium. De intentieovereenkomst bestaat uit algemene afspraken en randvoorwaardelijke afspraken over hoe aanpassingen aan het veranderende klimaat meegenomen worden bij nieuwbouw. Voor wateroverlast, droogte, hitte, het beperken

van overstromingsrisico's en natuurinclusiviteit zijn er uitgangspunten en basisveiligheidsniveaus gezamenlijk opgesteld. Deze creëren een gelijk speelveld tussen de verschillende overheden en marktpartijen. De openbare ruimte wordt klimaat adaptief ingericht om schade en overlast als gevolg van extreme buien, hitte, droogte/bodemdaling en overstromingen zoveel mogelijk te beperken. Denk hierbij aan waterbergende wegen, wadi's, extra oppervlaktewater, verbreden of verdubbelen duikers voor betere doorstroming, bomen, groen, parken, natuurvriendelijke oevers en waterfluctuatiezones.

- In 2022 zijn we gestart het berekenen van de CO₂-uitstoot van het gemeentelijke vastgoed. Omdat meer inzet moest worden gepleegd op onderdelen als energiearmoede, isolatie, subsidieverlening en duurzaamheidsleningen, is de invoering van de prestatieladder uitgesteld. Ook personeelwisselingen hebben hierin een rol gespeeld.
- Er is gewerkt aan een nieuwe duurzaamheidsagenda waarin meer aandacht is voor verbreding van verduurzaming in Purmerend. Inmiddels is meer bekend over de beschikbare bijdragen vanuit het Rijk. De inzet van mensen en middelen zal zich vooral richten op het aardgasvrij maken van wijken en het isoleren van de bestaande woningvoorraad.
- Vanuit MRA platform Klimaatbestendig zijn de 'Intentieovereenkomst Klimaatbestendige Nieuwbouw MRA + Noord-Holland' met bij behorende 'Basisveiligheidsniveaus Klimaatbestendige nieuwbouw' ontworpen. De intentieovereenkomst bestaat uit algemene afspraken en randvoorwaardelijke afspraken over hoe aanpassingen aan het veranderende klimaat meegenomen worden bij nieuwbouw. Voor wateroverlast, droogte, hitte, het beperken van overstromingsrisico's en natuurinclusiviteit zijn er uitgangspunten en basisveiligheidsniveaus gezamenlijk opgesteld. Deze creëren een gelijk speelveld tussen de verschillende overheden en marktpartijen.
- Houtbouw Green Deal MRA
De Metropoolregio Amsterdam werkt aan een duurzame regio. Daarom wordt volop ingezet op het realiseren van de energie- en grondstoffentransitie. Zo'n omslag maakt de regio bovendien internationaal nog concurrerender. Houtbouw (b)lijkt tot op heden een ondergeschikte rol te spelen in het verduurzamen van de bouw, maar biedt uitstekende kansen voor lokale productie, CO₂-opslag en hergebruik. De MRA gaat samen met het Rijk en investeerders investeren in het stimuleren van houtbouw. Die investeringen zijn niet alleen gericht op het eindproduct, maar moeten eveneens de (bouwsector verleiden kennis op te doen en innovatiever te worden. Dit levert versnelling in de woningbouwproductie op, verduurzaming van grondstofgebruik, een positief effect op milieu- en de leefkwaliteit tijdens bouw, bewoning en bij hergebruik. Purmerend heeft hierin met Edam-Volendam qua ligging, logistiek, arbeidspopulatie ((V)MBO/LTS/MTS), onderwijs bouwbedrijven en grondstoffen (Purmerbos) een uitstekende uitgangspositie in de MRA.
Purmerend heeft (met Beemster) een van de betere woonproducten in de MRA. Betaalbare woningen in het groen met een geweldige historische regio op een steenworp van Amsterdam.
De gemeente Purmerend heeft hiervoor de Greendeal ondertekend en heeft ook bestuurlijke trekkersrol in deze Greendeal. Deze greendeal heeft de doelstelling van 20% van de MRA-woningproductie vanaf 2025 bij start bouw uit te voeren in houtbouw.
- In 2022 is blok 1 afgerond en zijn we doorgegaan met blok 2 van de proeftuin. De doorlooptijd is nu zo dat elk jaar een aantal blokken kan worden afgerond. De mogelijkheden worden onderzocht om elders te starten met een tweede energietransitie-initiatief. Hierop wordt in het najaar van 2023 teruggekomen.

- In 2022 hebben we actief gecommuniceerd over isolatiemaatregelen. Er zijn wijkavonden en informatieavonden gehouden. Het duurzaam Bouwloket verstrekt advies aan woningeigenaren, ook over landelijke regelingen. Meer inwoners hebben in 2022 aanspraak gemaakt op subsidies en duurzaamheidsleningen. De gestegen energieprijzen hebben hier ook een rol in gespeeld.

Beleidsveld Afval

- De communicatiecampagne is doorgezet in 2022. Naast informatie gericht op meer bewustwording omtrent afvalscheiding, ligt de focus in deze campagne op betere afvalscheiding en schone afvalstromen. Een nieuwe bewonersenquête over afvalscheiding heeft extra informatie opgeleverd over de wensen en behoeften van onze bewoners waar het gaat om afvalscheiding.
- De pilot gft inzameling hoogbouw bij de flats Ooster- en Westervenne is voortgezet en de voorbereidingen zijn gestart om de gft inzameling bij hoogbouw verder uit te breiden.
- Het faciliteren van afvalscheiding op basisscholen is bij 3 scholen gestart. Bij deze scholen zijn educatieve programma's gedaan of ingepland, gericht op zwerfafval en afvalscheiding.
- Het afvalscheidingspercentage voor Purmerend in 2022 bedroeg 55%.
- Er is een start gemaakt met het afstoten van de laatste bedrijfsafvalcontracten die de gemeente heeft. In samenwerking met ondernemers en lokale inzamelaars wordt onderzocht welke oplossing de ondernemers het beste past.

Bestuurlijke producten 2022

Bestuurlijk product	Jaartal	Kwartaal (gereed)
Evaluatieverslag Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Purmerend 2021	Jaarlijks	1e
Uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving Purmerend 2023	Jaarlijks	4e

Wat heeft het gekost

PGRo4	Realisatie 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 bijgesteld	Realisatie 2022	Afwijking
Lasten	-16.193	-16.973	-16.684	-16.271	413
Baten	16.773	15.747	15.875	15.795	-80
Saldo	580	-1.225	-809	-476	333

Het programma Milieu heeft per saldo een voordelige afwijking van € 333.000. Dit komt door € 413.000 lagere lasten en € 80.000 lagere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

	Realisatie 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 bijgesteld	Realisatie 2022	Afwijking
BVo41 Milieu	-13.695	-13.506	-13.522	-13.545	-23
Lasten	16.060	15.721	15.849	15.766	-83
Baten	2.365	2.215	2.327	2.221	-106
BVo42 Duurzaamheid					
Lasten	-2.499	-3.467	-3.162	-2.726	436
Baten	713	26	26	29	3
	-1.786	-3.441	-3.136	-2.697	439

Afwijkingen beleidsveld Milieu

BVo41 Milieu	Lasten	Baten
Hogere dotatie voorziening afvalstoffenheffing		
De dotatie aan de voorziening afvalstoffenheffing is inclusief de nacalculatie op btw en overhead € 354.000 hoger dan begroot. Eerder was de raming van de dotatie aan de voorziening afvalstoffenheffing bijgesteld tot € 846.000. Per saldo wordt er € 1.200.000 toegevoegd aan de voorziening afvalstoffenheffing.	-354	
Lagere inkomsten uit afvalstromen		
Er is sprake van lagere inkomsten uit afvalstromen van € 157.000 door marktwerking. Dit betreft de afvalstromen papier (€ 88.000), metaal (€ 44.000) en overige stromen (€ 25.000).		-157
Lagere lasten kwijtscheldingen en oninbaar afvalstoffenheffing		
De invoering van de tarieven éénpersoon- en meerpersoonshuishoudens voor de nieuwe gemeente heeft vooralsnog niet tot hogere lasten kwijtscheldingen en oninbaar geleid. In de begroting was rekening gehouden met een stijging van 10%.	187	
Lagere verwerkingskosten afvalstromen		
Er is sprake van lagere verwerkingskosten afvalstromen van € 278.000 als gevolg van prijs- en hoeveelheidsverschillen.	278	
Diverse		
Afwijkingen kleiner dan € 100.000.	-134	74
Totaal	-23	-83

Afwijkingen beleidsveld Duurzaamheid

BVo42 Duurzaamheid	Lasten	Baten
Klimaatdoelen		
In de meicirculaire heeft de gemeente extra middelen ontvangen voor het realiseren van de klimaatdoelen. Deze middelen hebben in 2022 gedeeltelijk een bestemming gekregen. Middels resultaatbestemming wordt gevraagd het niet benutte deel mee te nemen naar 2023.	350	
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000	86	3
Totaal	436	3

Reserves

Reserve duurzaamheid

Aan de reserve duurzaamheid is in 2022 per saldo € 1.737.000 onttrokken. De onttrekking wordt gedaan op basis van de werkelijke kosten van het project aardgasvrij. De dotatie aan de reserve valt hoger uit door de toevoeging van gelden uit de reserve duurzaamheid van de voormalige gemeente Beemster. In totaal is € 294.000 gedoteerd. Het saldo van de reserve is ultimo 2022 € 5.326.820

Voorzieningen

Voorziening afvalstoffenheffing

Per jaareinde 2021 was € 874.000 beschikbaar in de voorziening afvalstoffenheffing. Hiervan is in 2022 € 225.000 onttrokken voor het tarief afvalstoffenheffing 2022. Per 1-1-2022 is het saldo van € 68.000 van de egalisatiereserve afvalstoffenheffing Beemster vrijgevallen ten gunste van de voorziening afvalstoffenheffing. Bij de Najaarsrapportage is een bedrag van € 1.003.000 geraamd als dotatie aan de voorziening afvalstoffenheffing. Door een positief resultaat over 2022 is per jaareinde een aanvullende dotatie gedaan van € 354.000. Het saldo van de voorziening afvalstoffenheffing bedraagt ultimo 2022 € 2.074.000.

Investeringen

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Programma 5

Bereikbaarheid

Portefeuillehouder: C. Lageveen

Inleiding

Purmerend heeft de ambitie om in de periode 2017 tot 2040 10.000 woningen bij te bouwen. De groei van de gemeente betekent meer inwoners, meer voorzieningen en daarmee een intensiever gebruik van de openbare ruimte. Dit heeft impact op het wonen, leven en bewegen in de stad. Parallel hieraan kent het mobiliteitsnetwerk in de huidige situatie al diverse vraagstukken op het gebied van bereikbaarheid, leefbaarheid en duurzaamheid. Mobiliteit wordt een steeds belangrijker onderwerp voor de hele ontwikkeling van de stad. Alle verschillende manieren van reizen zijn daarbij belangrijk.

Wat willen we bereiken

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld Bereikbaarheid

De nieuwe gemeente Purmerend kent een goed functionerende, veilige en duurzame infrastructuur voor alle manieren van vervoer, binnen randvoorwaarden van een prettige fysieke leefomgeving. De gemeente verdicht en groeit. Dit heeft effecten op ons mobiliteit systeem. Bereikbaarheid in en om de stad en het landelijke gebied moet voor de korte en lange termijn goed geregeld zijn. Daarbij streven we naar inzet van meer duurzame (en gezonde) mobiliteit en geven we, daar waar het kan, ruimte aan innovatieve concepten.

Bij de ontwikkelingen in onze gemeente is mobiliteit altijd een hot topic. De transitie waarin we verkeren op het gebied van mobiliteit is niet in een dag geregeld. Daar gaan meerdere jaren overheen. We gaan daarom vroegtijdig in gesprek met onze inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden en stellen duidelijke doelstellingen voor de komende jaren op het gebied van mobiliteit.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Met de groei en dan met name verdichting neemt de druk op de openbare ruimte vooral in het centrumgebied toe. In 2022 is gewerkt aan het Mobiliteitsplan Purmerend 2040 in samenwerking met de Vervoersregio. Dit plan is eind 2022 vastgesteld en heeft de ruimtelijke ambities van Purmerend vertaald naar wat dat betekent voor mobiliteit. Deze zijn verwoord in de volgende zeven beleidsuitgangspunten:

1. Purmerend wordt een 10 minuten stad: basisvoorzieningen zijn lopend of fietsend te bereiken
2. Aandacht voor de leefbaarheid en bereikbaarheid van het centrumgebied, gericht op voetgangers, fietsers en kwaliteit van de openbare ruimte
3. Toekomstbestendig OV-netwerk
4. Goede autobereikbaarheid vanuit de woonwijken de stad in en uit
5. Toegankelijke en betaalbare mobiliteit

- 6. Verkeersveiligheid
- 7. Duurzame mobiliteit

Alle activiteiten en maatregelen op het gebied van mobiliteit in de toekomst moeten bijdrage aan één of meerdere van de bovenstaande beleidsuitgangspunten.

Dat de binnenstedelijke woonopgave en mobiliteit onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn bewijst wel de BO-Mirt subsidie van €16.9 miljoen die in 2022 is uitgekeerd door het Rijk en de gelden die de Vervoerregio Amsterdam beschikbaar stelt. Deze gelden zijn bedoeld voor de infrastructurele maatregelen die nodig zijn om de woningbouw in onder andere het Waterlandkwartier te realiseren danwel te versnellen. De gelden zijn bedoeld voor het aanpassen van 4 kruispunten ten behoeve van de doorstroming van het (H) OV, de herinrichting van de Gedempte Where-Waterlandlaan en de realisatie van een mobiliteitshub in het Waterlandkwartier.

In het jaarlijkse BO MIRT-overleg met de minister van Infrastructuur en Waterstaat is eind 2019 afgesproken dat de provincie Noord- Holland en de Vervoerregio Amsterdam gezamenlijk een studie uitvoeren naar het **Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV)** tussen Zaandam en Amsterdam-Noord, de Zaan-IJ-corridor. Gezien de groeiende mobiliteitsbehoefte in Purmerend en het belang van een goede openbaar vervoerverbinding tussen Amsterdam en Purmerend heeft de gemeente geparticipeerd in dit traject. Deze studie is afgerond in 2021 met de conclusie dat er in ieder geval tot 2040 geen systeemschaalsprong gemaakt hoeft te worden. Het huidige HOV-bus systeem heeft voldoende restcapaciteit waarmee de te verwachten reizigersgroei tot 2040 goed kan worden opvangen. Geconcludeerd werd wel dat binnen de bestaande stad, mede door de woningbouw en daarmee een verwachte toename in reizigers, knelpunten ontstaan. Deze knelpunten zijn in een vervolgonderzoek in kaart gebracht met als conclusies dat het huidige wegennet in Purmerend niet voldoet om het verwachte verkeer in 2030 en 2040 af te wikkelen. Het tijdig nemen van maatregelen is urgent om te voorkomen dat het verkeer in Purmerend vastloopt. De studieresultaten zijn op 24 november goedgekeurd door het Dagelijks Bestuur van de Vervoerregio Amsterdam. Het resultaat is dat het studieproject HOV gepromoveerd is naar de planstudiefase met een reservering van een voorlopig projectbudget van 2,3 miljoen.

Het hoofdfietsnetwerk van de gemeente Purmerend heeft in samenwerking met de afdeling beheer van de gemeente Purmerend en de Vervoerregio Amsterdam een impuls gekregen. Afgelopen jaar zijn diverse projecten gestart zoals fietspaden tracés omzetten naar tegelfietspaden en het Baanstee Noord fietsnetwerk.

In samenwerking met de Vervoerregio **verkeersveiligheidsmaatregelen** uitgewerkt en gecoördineerd. Dit heeft geresulteerd in financieringsbijdragen voor de diverse projecten: reconstructie Meteorenweg, Verkeersstructuur Purmer Noord-Grotenhuysweg, en Waterlandlaan. De voorbereiding voor het verbeteren van de verkeersveiligheid in de Overlanderstraat (realisatie van een oversteeklocatie) is afgelopen jaar gestart en wordt in 2023 opgeleverd.

Het onderzoek met betrekking tot de motie vrijliggend fietspad aan de Purmerenderweg in Beemster is uitgevoerd in samenwerking met Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en de Vervoerregio. In 2023 zal er een besluit genomen worden.

Ook in 2022 is ingezet op het begeleiden en voeren van gemeentelijke regie op projecten van derden, zoals de provincie Noord Holland, HHNK en Rijkswaterstaat.

Specifiek voor de Beemster zijn verkeersonderzoeken uitgevoerd voortvloeiend uit de bestuurlijk vastgestelde dorpsontwikkelingsvisies.

Voor het garanderen van de bereikbaarheid voor verschillende ruimtelijke (woningbouw) projecten is **mobilitheidsadvies** in toenemende mate cruciaal gebleken voor de haalbaarheid van de gewenste plannen. Om de stad leefbaar te houden zijn voorwaarden beschreven (denk aan onderbouwing parkeren- verkeersafwikkeling en ruimtelijke inpassing) die relevant zijn voor het verdere planproces.

De gemeente zorgt samen met de Metropoolregio Amsterdam (MRA) voor **laadpalen** in de openbare ruimte. Deze oplaadpunten hebben een wijkfunctie wat inhoudt dat iedereen met een elektrisch voertuig er gebruik van mag maken. Nieuwe openbare (publieke)laadpunten zijn gerealiseerd middels verzoeken via Metropool Regio Amsterdam Elektrisch (MRA-Elektrisch. De gemeente controleert of de aanvraag voldoet aan alle regels en het toewijzen van een geschikte plaats voor de oplaadpunten.

Er is een start gemaakt met een verdere **uitbreiding van de parkeervergunninggebieden** in Gors-Noord (Omgeving Gorslaan 10-12) en het zuidelijk deel van het Havengebied (in combinatie met Kop west)

Er is een draagvlakonderzoek uitgevoerd voor parkeerregulering Zuiderpolder en een opzet gemaakt voor een jaarlijks parkeerdrukonderzoek. Ook is gestart met het uitwerken van flankerend beleid om het voor bezoekers aantrekkelijker te maken om te parkeren in de openbare parkeergarages Stadhuis en Claxonate in plaats van op straat.

De planfase voor de **Corridor Amsterdam Hoorn (CAH)** is vertraagd omdat het project door de minister van I&W niet geplaatst is op de lijst van prioritaire projecten. Deze lijst is opgesteld vanwege de beperkte beschikbare stikstofdeskundigheid. Het project is voorlopig on hold gezet en daarmee wordt de doelstelling om een evenwichtiger spits en een optimalisering van het OV-concept te bereiken voorlopig niet behaald. Het gedeeltelijk stilvallen van CAH heeft tot gevolg gehad dat het opstellen van de ontwikkelagenda voor de Hoornse Lijn (spoor/OV) met Zaanstad, Hoorn, Edam-Volendam, NS, ProRail, VRA en MRA is vertraagd. De activiteiten worden in 2023 weer opgepakt. Dit geldt ook voor de te nemen fietsmaatregelen.

Voor 2022 was het voornemen om een **visie op deelmobiliteit** te ontwikkelen. Op 29 juni 2022 is een memo naar de raad gestuurd met het verzoek om het maken van de visie deelmobiliteit door te schuiven naar het tweede kwartaal van 2023. De raad is hiermee akkoord gegaan. Het ontwikkelen van de visie wordt in 2023 gerealiseerd.

Bestuurlijke producten 2022

Bestuurlijk product	Jaartal	Kwartaal
Mobiliteitsplan	Jaarlijks	4e

Wat heeft het gekost

PGR05	Realisatie 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 bijgesteld	Realisatie 2022	Afwijking
Lasten	-3.984	-4.180	-3.981	-4.202	-220
Baten	2.901	3.366	3.122	3.135	12
Saldo	-1.083	-814	-859	-1.067	-208

Het programma Bereikbaarheid heeft per saldo een nadelige afwijking van € 208.000. Dit komt door € 220.000 hogere lasten en € 12.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Bereikbaarheid

BV051 Bereikbaarheid	Lasten	Baten
Betaald parkeren		
Het totaal van straat parkeren en garage parkeren is qua opbrengsten nagenoeg gelijk aan de begroting, maar de lasten zijn afgerond € 165.000 hoger dan geraamd. Dat wordt veroorzaakt door hogere inzet van toezicht en handhaving. Het laatste is een corona effect.	-165	
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000.	-55	12
Totaal	-220	12

Reserves

Reserve Parkeren

De bestemmingsreserve parkeren is conform de begroting gemuteerd: een dotatie van €399.272.

Voorzieningen

Voorziening onderhoud DRIS (Dynamisch Reizigers Informatie Systeem)

De voorziening DRIS is afgesplitst uit de voorziening openbaar vervoer voor een bedrag van € 500.000 en bestemd om de onderhouds- en elektrakosten van de DRIS panelen voor een periode

van 10 jaar te kunnen dekken. Het jaarlijkse bedrag van € 50.000 is in 2022 onttrokken aan de voorziening. Ultimo 2022 bedraagt het saldo van de voorziening € 0.

Voorziening kostenverhaal parkeren centrum

Vanuit de Koopovereenkomst Slotplein en de algemene reserve (Turap II 2022) is een bedrag van € 81.000 aan de voorziening toegevoegd. De volledige voorziening is in 2022 aangewend ten behoeve van de parkeergarage stadhuis (B&W-besluit 1567744, dd 19-04-2022). Ultimo 2022 bedraagt deze voorziening € 0.

Investerings

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Programma 6

Beheer openbare ruimte

Portefeuillehouder: P. Verkroost

Inleiding

De groei van Purmerend en de opgaven op het gebied van mobiliteit, milieu en duurzaamheid hebben effect op de openbare ruimte. De openbare ruimte is voor onze inwoners en levert een grote bijdrage aan het woongenot. Daarom is het van belang om te zorgen dat een prettige, veilige en toekomstbestendige leefomgeving gewaarborgd blijft. Dit vraagt om een zorgvuldige en efficiënte aanleg en beheer van groenvoorzieningen, wegen, bruggen, openbare verlichting en riolering op het door de gemeenteraad afgesproken kwaliteitsniveau. De gemeente heeft de wettelijke taak om het afval- en hemelwater veilig af te voeren en het dierenwelzijn te bevorderen.

Wat willen we bereiken

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld Beheer openbare ruimte

Een prettige leef- en bewegingswereld van de Purmerenders staat voorop. In het groen en voor de straatreiniging hebben we niveau B bereikt en dit willen we behouden. Groen is niet alleen voor het beeld in de stad belangrijk, maar is noodzakelijk om de gevolgen van klimaatverandering op te vangen. Daarnaast kan het groen in de wijken onderlinge verbinding en ontmoeting vergroten. Doordat er veel woningen gebouwd worden, zullen meer mensen van dezelfde buitenruimte gebruik maken. Hiervoor moet er voldoende aantrekkelijk groen zijn om te ontspannen, te spelen en te sporten. De andere beheerdisciplines worden onderhouden op C-niveau volgens de vastgestelde beheerplannen.

Met het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie Zaanstreek-Waterland en Purmerend 2021-2024 werkt de gemeente in lijn met Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) toe naar een klimaatbestendige en waterrobuuste stad in 2050.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Beheer en onderhoud

In 2022 zijn de nieuwe beheerplannen gemaakt en vastgesteld door de gemeenteraad. Hiermee is de beeldkwaliteit voor alle beheersdisciplines vastgesteld op niveau B. In 2022 zijn diverse werkzaamheden en projecten uitgevoerd die bijdragen aan de doelen op het gebied van het beheer van de openbare ruimte.

Hieronder enkele voorbeelden:

- Onderhoud aan 30 bruggen uitgevoerd en 11 fiets-voetgangersbruggen vervangen
- Renovatieproject Beemsterbrug opgestart
- 5 rioolhoofdgemalen gerenoveerd (inclusief gemaal binnenstad dat toegankelijk is gemaakt voor educatie) en 30 minigemalen Beemster gerenoveerd

- Rijbanen op de Jisperweg en de Middenweg geasfalteerd
- Langs diverse doorgaande wegen 200 conventionele verlichting vervangen voor LED
- Ruim 19.000 planten ingeboet op plaatsen waar kale plekken in de bestaande plantvakken waren ontstaan
- Tijdens de Tulpenparade in het voorjaar sierden ruim 20.000 tulpen de straten, pleinen en winkelcentra
- Ongeveer 12.750 boomveiligheidscontroles uitgevoerd

Klimaat

Klimaatadaptatie is essentieel om te waarborgen dat Purmerend in fysiek, sociaal en economisch opzicht aantrekkelijk blijft voor inwoners, bedrijven en bezoekers. Aanvullend zijn de basisveiligheidsniveaus klimaatbestendige nieuwbouw die van toepassing zijn op de openbare ruimte verankerd in het Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR).

De nieuwe openbare ruimte wordt klimaat adaptief ingericht om schade en overlast als gevolg van extreme buien, hitte, droogte/bodemdaling en overstromingen zoveel mogelijk te beperken. Denk hierbij aan waterbergende wegen, wadi's, extra oppervlaktewater, verbreden of verdubbelen duikers voor betere doorstroming, bomen, groen, parken, natuurvriendelijke oevers en waterfluctuatiezones.

De meeste klimaatadaptatieve maatregelen zijn nieuw, zoals de waterbergende weg en wadi's. De komende jaren wordt gemonitord op functionaliteit en onderhoud. De klimaatadaptatieve maatregelen worden nauw afgestemd met beheer om tot een integrale, duurzame en betaalbare manier klimaatadaptatie in de stad uit te rollen.

Riolering

Het gemeentelijke beleid geeft invulling aan de zorg voor afvalwater, hemelwater en grondwater en is vastgelegd in het gemeentelijke rioleringsplan (GRP). Het GRP heeft een planperiode van 2018 tot en met 2023. De voorbereidingen voor een gezamenlijk, regionaal (Zaanstreek-Waterland) GRP zijn gestart. In het GRP zijn onder meer de grootschalige vervangen van het riool in Overwhere en Wheermolen Oost opgenomen. Deze zijn in het afgelopen jaar verder voorbereid. In maart 2023 is de rioolvervanging van Overwhere Zuid ook daadwerkelijk van start gegaan. De achterstanden zullen de komende jaren worden ingelopen.

Kwaliteit

De gemeente Purmerend, het Waterschap (HHNK), PWN en de gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland werken intensief samen bij het invullen van watertaken. We hebben mede daardoor de verwachte kostenstijging beperkt, personele kwetsbaarheid beperkt en de kwaliteit van het beheer verhoogd. Deze samenwerking in de waterketen is eind 2020 verlengd met 10 jaar om samen verder te verbeteren en effectief in te spelen op vele nieuwe ontwikkelingen. Om dit te borgen wordt het volgende gemeentelijke rioleringsplan (of Programma water en riolering genoemd onder de Omgevingswet) in samenwerking met de regio Zaanstreek-Waterland opgesteld.

Onderhoud

De riolering wordt planmatig geïnspecteerd. De frequentie is afhankelijk van de leeftijd, de functie en de resultaten van eerdere inspecties. Tegelijk met de inspectie wordt het riool gereinigd. De

inspectie wordt beoordeeld en indien nodig wordt er herstel uitgevoerd. Straatkolken worden jaarlijks gereinigd en geïnspecteerd. Ook hiervan worden geconstateerde gebreken hersteld. Rioolgemalen worden jaarlijks bekeken en indien nodig worden onderdelen preventief vervangen. Afgelopen jaren is begonnen met het oppakken van de uitgestelde rioolvervangingen. Komende jaren staan er nog veel vervangingen gepland.

Bestuurlijke producten 2022

Bestuurlijk product	Jaartal	Kwartaal
Integraal beheerplan 2022-2026	Jaarlijks (actualisatie)	1e
Gemeentelijk rioleringsplan 2022-2026	Jaarlijks (actualisatie)	1e

Wat heeft het gekost

PGRo6	Realisatie 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 bijgesteld	Realisatie 2022	Afwijking
Lasten	-28.323	-28.556	-30.339	-29.688	651
Baten	11.088	10.192	10.372	10.521	149
Saldo	-17.235	-18.365	-19.967	-19.167	800

Het programma Beheer openbare ruimte heeft per saldo een voordelige afwijking van € 800.000. Dit komt door € 651.000 lagere lasten en € 149.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Beheer openbare ruimte

BVo61 Beheer openbare ruimte	Lasten	Baten
Hogere baten beheer wegen		
Er is voor € 230.000 meer in rekening gebracht aan nutsbedrijven voor leges instemmingsbesluiten en diverse herstel werkzaamheden (herstraattarieven).		230
Hogere doorbelasting apparaatskosten groen		
De doorbelasting van de apparaatskosten groen is € 200.000 hoger dan begroot door met name de inzet vanwege langdurig zieken. Er is ook tijdelijke inzet geweest vanwege het ontbreken van expertise op het beheer van groen. Daarnaast is er sprake van enkele tijdelijke contracten voor mensen uit de Oekraïne.	-200	
Hogere dotatie voorziening onderhoud begraafrechten		
De dotatie aan de voorziening afkoopsommen onderhoud begraafrechten is € 125.000 hoger dan begroot.	-125	
Hogere lasten gronddepot		
De hogere lasten van het gronddepot worden voornamelijk veroorzaakt door inhuur vanwege een vertrekregeling met de voormalig beheerder en kosten voor herinrichting van het gronddepot (o.a. bestrating).	-139	

BVo61 Beheer openbare ruimte	Lasten	Baten
Hogere lasten schadeherstel wegen		
De lasten voor het schadeherstel aan de wegen als gevolg van het plaatsen en onderhouden van kabels en leidingen bedragen € 163.000 hoger dan begroot. Hier tegenover staat een vergoeding van de nutsbedrijven (herstraattarieven).	-163	
Hogere lasten wet herziening wegenbeheer HHNK		
De lasten van de uitkering voor het wegenbeheer (WHW) aan het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) zijn € 139.000 hoger dan begroot.	-139	
Hogere onttrekking voorziening onderhoud begraafrechten		
De onttrekking aan de voorziening onderhoud begraafrechten is € 131.000 hoger dan begroot.	131	
Lagere baten rioolheffing		
Er is voor € 148.000 minder aan rioolheffing gerealiseerd dan begroot door de afwijking op de aantallen woninggroei en leegstand.		-148
Lagere beheerskosten riolering		
De lagere beheerskosten riolering van € 124.000 betreffen enerzijds hogere inspectiekosten voor de gemengde rioolstelsels van € -174.000 en anderzijds uitgestelde onderhoudswerkzaamheden aan riolering en gemalen voor € 298.000.	124	
Lagere dotatie voorziening rioolheffing		
De dotatie aan de voorziening rioolheffing is inclusief de nacalculatie op btw en overhead € 128.000 lager dan begroot. Eerder was de raming van de dotatie aan de voorziening rioolheffing bijgesteld tot € 186.000. Per saldo wordt er € 58.000 toegevoegd aan de voorziening rioolheffing.	128	
Lagere lasten projecten beheer en onderhoud		
Lagere lasten van € 1.213.000 op projectmatige werkzaamheden aan het beheer van de openbare ruimte. Dit zijn projecten met een bijdrage uit het lopende beheerbudget waarvan de afronding in 2022 niet kon worden gerealiseerd. Uitvoering vindt plaats in 2023 of later. Het betreft projecten wegen (€ 460.000), kunst- en waterwerken (€ 526.000) en groen (€ 227.000). Voorgesteld wordt dit budget van € 1.213.000 toe te voegen aan de reserve instandhouding openbare ruimte.	1.213	
Diverse		
Afwijkingen kleiner dan € 100.000.	-179	67
Totaal	651	149

Reserves

Bestemmingsreserve instandhouding openbare ruimte

Ter egalisatie van de uitgaven voor de uitvoering van het integrale beheerplan openbare ruimte (IBOR) is de bestemmingsreserve instandhouding openbare ruimte in 2022 ingesteld. Bij de Najaarsrapportage is € 924.000 geraamd als dotatie aan de reserve instandhouding openbare ruimte. Bij jaareinde zijn de lagere lasten van € 1.435.000 (waarvan € 1.213.000 groter dan € 100.000) van de projecten, waarvan de afronding in 2022 niet kon worden gerealiseerd, toegevoegd aan de reserve instandhouding openbare ruimte. In totaal is € 2.359.000 toegevoegd aan de reserve instandhouding openbare ruimte.

Voorzieningen

Voorziening gemeentelijke watertaken

Per jaareinde 2021 was € 2.501.000 beschikbaar in de voorziening gemeentelijke watertaken. Dit betreft met name een saldering van doorgeschoven werk uit voorgaande jaren. Als gevolg van het resultaat op het product riolering is in 2022 per saldo € 57.951 toegevoegd aan de voorziening gemeentelijke watertaken. Het saldo van de voorziening gemeentelijke watertaken bedraagt ultimo 2022 € 2.559.000.

Voorziening onderhoud begraafrechten

Per jaareinde 2021 was € 1.413.000 beschikbaar in de voorziening onderhoud begraafrechten ter egalisering van meerjarig afgekochte begraafrechten en afkoopsommen onderhoud. In 2022 is er wegens afkoopsommen € 207.000 toegevoegd aan de voorziening en is er € 292.000 onttrokken aan de voorziening. De stand van de voorziening is per einde 2022 € 1.328.000.

Investeringsen

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Programma 7

Ruimtelijke ordening

Portefeuillehouders: N. Saaf,

Inleiding

Purmerend is zichtbaar aan het veranderen. De gemeente streeft daarbij naar een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving voor iedereen, met een goede balans tussen wonen, werken, recreëren en verblijven. Daartoe jaagt de gemeente zelfstandig en samen met initiatiefnemers ontwikkelingen aan. Dit doen we onder andere vanuit de paraplu van het programma Purmerend 2040. De afgelopen jaren heeft dit geresulteerd in meerdere beleidsstukken, plannen en ontwikkelingen. Ook in de komende jaren zal programma Purmerend 2040 een essentieel onderdeel zijn van onze inzet.

Wat willen we bereiken

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld Ruimtelijke ordening

Voor wat betreft droogmakerij de Beemster steunen we de ambitie om het predicaat Werelderfgoed beter te benutten en de bekendheid van ons gebied te vergroten. Dat biedt kansen voor toerisme en lokale economie. We zoeken naar een balans tussen de relatief strikte regels van het Werelderfgoed en de ontwikkelvragen van inwoners en ondernemers.

Purmerend groeit steeds meer naar een hoogwaardig en duurzaam ingerichte stad met een sterke samenhang tussen de historische binnenstad en de wijken, de wijken onderling en de omliggende regio.

Purmerend intensificeert, verduurzaamt en groeit verder naar een compacte en volwaardige stad. De doelstellingen daarbij zijn onder andere meer evenwicht in wonen en werken, meer diversiteit in woonmilieus, voldoende aanbod van voorzieningen, versterken van de groene infrastructuur en goede verbindingen met de wijken. De ontwikkeling van het Waterlandkwartier en het Wagenweggebied spelen hierin een belangrijke rol.

Samen met de historische binnenstad vormen deze gebieden straks het centrumgebied. We willen de samenhang tussen deze ontwikkelingen en gebieden bewaken. We zien dat de stad verandert. Dit heeft invloed op meerdere beleidsterreinen. Die gaan we continu monitoren en aanpassen waar deze niet meer volstaan. Wij willen het karakter van de historische binnenstad behouden en versterken. De ingeslagen weg van historiserend bouwen draagt bij aan de historische binnenstad. Tegelijkertijd is verdere ontwikkeling van belang voor de vitaliteit en de leefbaarheid van de binnenstad met een combinatie van detailhandel, horeca, woningen en voorzieningen.

Verdichten in de stad is geen sinecure. Het heeft effect op de directe woon- en leefomgeving en daarmee de direct omwonenden. Tegelijkertijd staan we voor een grote taak om in de woonbehoefte te voorzien en de verwante opgaven als mobiliteit, klimaat en duurzaamheid daarin ook een plek te geven. We voeren daarom al in een vroegtijdig stadium het gesprek

met de omgeving over de waarom, de wat en de hoe vraag. Per ontwikkeling kijken we welke participatievorm hiervoor passend is.

Wij initiëren, stimuleren en werken mee aan de ruimtelijke planvorming en staan voor maatwerk op het gebied van flexibiliteit, rechtszekerheid en ruimtelijke kwaliteit.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Het werkpakket van onze nieuwe gemeente is meer dan vol en de uitdagingen enorm. Terugkijkend op het eerste jaar na de bestuurlijke fusie van de gemeenten Purmerend en Beemster is - ook in 2022 - aanhoudend sprake (geweest) van een flinke krachtsinspanning van zowel algemeen en dagelijks bestuur als van de ambtelijke organisatie. Als onderdeel van het inwerkprogramma hebben raadsleden onder meer kennisgemaakt met de Purmerendse wijken en de Beemster dorpen. Diverse thema's van verschillende orde vroegen om de nodige aandacht, zoals (aandacht voor) opvang van gevluchte mensen uit Oekraïne, duurzame ontwikkeling van bestaand stedelijk gebied, ook in relatie tot mobiliteit, en de beoogde invoering van de Omgevingswet. En dit naast verschillende gebiedsontwikkelingen, zoals het Waterlandkwartier, Wheermolen-Oost, het bedrijventerrein De Koog en het IKC in het vierde kwadrant van Middenbeemster.
- Door geplande, en ook onverwachte wisselingen in het college heeft in het najaar heroverweging plaatsgevonden van het werkpakket in het ruimtelijke domein vanuit het besef dat niet alles tegelijk kan en moet gebeuren. Ook de raad vroeg om temporisering met het oog op - afstemming van - de volle agenda. Een aantal bestuurlijke producten zijn daarom doorgeschoven. De inzet in 2022 was om te komen tot een optimalisatie van stedelijke en ook gemeentelijke regie. Onder de paraplu van programma Purmerend 2040 is onder andere gestart met de voorbereiding van een investeringsagenda, zodat inzicht ontstaat over een langere periode dan de meerjarenraming. In het ruimtelijk domein wordt het gemeentelijk grondgebied onderverdeeld in drie aandachtsvelden: 1. het sleutelgebied-bestaande stad, 2. de westflank (werelderfgoed De Beemster) en 3. de oostflank (droogmakerij De Purmer).
- De ontwikkelfocus ligt primair op het sleutelgebied-bestaande stad. Zo zijn voor de transformatie van het Waterlandkwartier, dat samen met de historische binnenstad en het Wagenweggebied één groot centrumgebied gaat vormen, een kwaliteitsplan, Mobiliteitsprogramma van Eisen en grondexploitatie verder voorbereid. Voor het Wagenweggebied zijn diverse bouwplanontwikkelingen in uitvoering en met het oog op de historische binnenstad is een visie en uitvoeringsprogramma vastgesteld. De wijkvernieuwing van Wheermolen-Oost, samen met woningcorporatie Intermaris, vordert gestaag en voor het bedrijventerrein De Koog is in 2022 de gebiedsvisie (ondermeer e-sports en campusontwikkeling) nagenoeg afgerond. Tot slot is gestart met de herinrichting van het Kooimanpark.
- Het tweede aandachtsveld, het werelderfgoed De Beemster, is als 'voedselkamer van de regio' van heel andere orde. Daar gaat, naast focus op de diverse dorpen, in dat verband vooral ook aandacht uit naar de agrarische (voedsel)productie. Dit gaat in samenhang met, de zoektocht naar en (voldoende) waardering voor, de kernkwaliteiten van deze droogmakerij. Het afgelopen jaar is aanzet gegeven om tot besluitvorming te komen in het kader van de discussie over het

gebied 'Nekkerzoom' en over (eerder aangenomen moties met betrekking tot) stolpenbeleid, vrijkomende agrarische bebouwing en het Beemster erf. Het fenomeen 'stikstof' speelt in dit gedeelte van onze gemeente ook een duidelijke rol. Dorpsontwikkelingsvisies worden omgezet naar concrete plannen. Met de gemeente Wormerland is in 2022 overlegd over het gebied, grenzend aan (het hotel in) de Kom A7 richting kern Neck.

Ook is, in het verlengde van de door de provincie opgerichte taskforce, gestart met de pilot Purmerend-Wormerland met het oog op voldoende stroomvoorziening in de regio.

- Voor droogmakerij De Purmer, het derde aandachtsveld, is met samenwerkingspartners Bouwfonds Property Development (BPD) en Staatsbosbeheer (SBB) in 2022 ingezet op integrale ontwikkeling van de gebieden Golfcomplex, Purmerbos, Purmer-Zuid Zuid ('de Oostflank'). Daarvoor is een intensief participatietraject doorlopen met de omgeving. Parallel aan het vormen en voorbereiden hiervan is samen met de gemeenten Edam-Volendam en Waterland gewerkt aan de strategische visie voor de totale droogmakerij. Edam-Volendam zet ondermeer in op het planologisch mogelijk maken van bedrijvenpark Baanstee-Noordoost.
- Op deze plek mag ook het werk niet onvermeld blijven aan diverse (vaak gecompliceerde) dossiers, zoals de tijdelijke woningen, de gebiedsvisie voor het Karekietpark/Leeuwerikplein en de binnenwijkse ontwikkellocaties (BOL). Ontwikkeling van woningbouwlocaties Kop West, Nieuwe Tuinderij-Oost en De Keyser is in volle gang en/of naderen hun voltooiing. Voor zover de raad hiervoor (nog) planologische maatregelen moest vaststellen, kan worden verwezen naar het onderdeel 'bestuurlijke producten'. In 2022 zijn ruim 800 woningen opgeleverd.
- Binnen de MRA en met name in onze deelregio Zaanstreek-Waterland is in 2022 veel gebeurd. Een viertal onderwerpen, waarin Purmerend een trekkersrol had, is vermeldenwaardig.
 - **Implementatie Verstedelijkingsstrategie (Rijk/Regio) in Zaanstreek-Waterland:** In februari 2022 is het Verstedelijkingsconcept 2050 "Metropool van grote klasse met menselijke maat" onderschreven door de MRA partners. Het verstedelijkingsconcept is hiermee een gezamenlijk beeld over hoe de MRA zich de komende jaren kan ontwikkelen en welke uitdagingen en ambities de MRA hierin ziet. Voor de verstedelijkingsstrategie blijft commitment van raden en Staten nodig. Zonder dit commitment kunnen geen goede vervolgstappen worden gezet. Om deelnemers mee te nemen in het vervolgtraject van de verstedelijkingsstrategie zijn onder andere de regionale raadsledenbijeenkomsten georganiseerd.
 - **Opstellen van het regionaal handelingsperspectief Landschap Zaanstreek-Waterland:** In december 2022 is het rapport ("Gebiedsopgaven regio Zaanstreek – Waterland") over het handelingsperspectief voor de regio afgerond en besproken in het PHO Ruimte en Landschap. In het rapport zijn de groenblauwe opgaven gestructureerd beschreven en wat de rol van gemeenten daarbij is of zou kunnen zijn. Op grond daarvan zijn aanbevelingen gedaan voor de samenwerking in Zaanstreek-Waterland. Het portefeuillehoudersoverleg Zaanstreek-Waterland heeft de vervolgoopdracht meegegeven om daarmee verder aan de slag te gaan.
 - **Vervolg geven aan Gebiedsplannen Purmerend en Zaanstad in het kader van Bereikbare Steden (Versnellingsopgave Woningbouw):** In 2021 zijn gebiedsplannen van Zaanstad en Purmerend afgerond. In samenwerking met het Rijk, provincie en de VRA is aanscherping van de gebiedsplannen afgerond om in aanmerking te (kunnen) komen voor de beschikbare budgetten in het kader van versnellingsopgave woningbouw. Inmiddels

zijn de diverse (deel)budgetten gezamenlijk aangewezen en vervolgen we de belangrijke locatieontwikkelingen van de steden.

- **Gezamenlijke, regionale aanpak met betrekking tot o.a. Omgevingsverordening, Gebiedsvisie, RES en de verbinding tussen MRA Klimaatadaptatie en Klimaatadaptatie Zaanstreek-Waterland:** Dit betreft diverse, in 2022 regionaal opgepakte activiteiten. Het regionale klimaatadaptatieplan en de lokale klimaatadaptatieplannen zijn vastgesteld in de raden. Daaraan gekoppeld heeft de MRA tevens klimaatbestendig nieuwbouw vastgesteld. De intentieovereenkomst met externe partners is inmiddels ondertekend.
- Ook dit jaar zijn diverse stappen gezet op het gebied van de Omgevingswet. Het uitgangspunt van de aanpak is te voldoen aan de minimale acties en vereisten uit de wet en tegelijkertijd op zoek te gaan naar de ruimte die de Omgevingswet biedt om het voor Purmerend nog beter te doen en onze manier van werken te versterken. Ambtelijk is met het programma Implementatie Omgevingswet gewerkt aan de verschillende onderdelen en benodigde acties. Met het oog op invoering van de Omgevingswet - eerst gepland op 1 juli 2022, maar daarna doorgeschoven met twee maal een half jaar - zijn afgelopen jaar opnieuw diverse werkbijeenkomsten georganiseerd voor de raad en is ook op diverse onderdelen besluitvorming tot stand gebracht:
 - adviesrecht gemeenteraad Purmerend 2022
 - delegatiebesluit omgevingsplan Purmerend
 - Purmerendse participatie (nota van uitgangspunten)
 - verordening nadeelscompensatie Purmerend
 - verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht, gemeente Purmerend 2022
 - verordening op de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit PurmerendGelet op de volle agenda is opstelling van het startdocument Omgevingsvisie doorgeschoven naar volgende jaar. De implementatie van de Omgevingswet stopt niet na de inwerkingtreding, maar vraagt ook de komende jaren nog veel aandacht. Ook na de beoogde invoeringsdatum wordt verder gewerkt aan onder andere de omgevingsvisie en het omgevingsplan. Dit zijn trajecten die een aantal jaren in beslag nemen.
- In het najaar van 2022 is gestart met een evaluatie van de nota's grondbeleid van de voormalige gemeenten Beemster (2017) en Purmerend (2019). Het actualiseringsproces loopt door tot in 2023. De Purmerendse nota, die daarbij het uitgangspunt vormt, is niet een traditionele nota, maar ook een afwegingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen. Deze insteek is onder meer ingegeven doordat Purmerend niet veel eigen grond meer heeft en voor veel ruimtelijke ontwikkelingen afhankelijk is van particuliere initiatieven. Dit vraagt inzet van andere (ruimtelijke) instrumenten, maar vooral ook een andere houding en gedrag. Dat betekent ook een actieve(re) houding als het gaat om instrumenten, die deze gewijzigde houding (kunnen) ondersteunen. In 2022 is het instrument van voorkeursrecht ingezet bij bedrijventerrein De Koog, terwijl - na overleg met de gemeenteraad - ook sprake was van een gelegenheidsaankoop (i.c. het voormalige perceel van ABN Amro, Kalversteeg 1).
- Conform de Purmerendse nota Grondbeleid bieden we jaarlijks het Meerjarenprogramma Grondexploitaties (MPG) ter vaststelling aan de gemeenteraad aan. De effecten van het MPG zijn verwerkt in deze jaarrekening. Het MPG wordt vastgesteld voorafgaand aan besluitvorming over de jaarrekening. In het MPG wordt verslag gedaan over door de gemeente in exploitatie genomen gronden. Naast een financieel verslag is in dat verband ook sprake van (inhoudelijke) toelichting op samenwerkingsverbanden, strategische grondposities en projecten, waarbij

faciliterend grondbeleid aan de orde is. De nota Gebiedsoverstijgende Kosten Purmerend (GKP) is in 2022 geactualiseerd om een evenredig deel van de gebiedsoverstijgende investeringen te (kunnen) verhalen op de nieuwbouwplannen in de hele gemeente. Voor de ontwikkelgebieden Waterlandkwartier, De Koog, Middenbeemster en Zuidoostbeemster is een aanvullingsbesluit vastgesteld, waarmee gebiedseigen kosten (openbare infrastructuur in deze ontwikkelgebieden) verhaald kunnen worden op nieuwbouwplannen in die gebieden.

- In het coalitieakkoord “Samen op koers” is beschreven dat Purmerend in het kader van verduurzaming een actieve, stimulerende en adviserende rol wil innemen. We werken bewust aan de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. Hiertoe is in 2022 een inventarisatie gedaan met als uitgangspunt om alle gemeentelijke panden te voorzien van A-label. Op basis van een strategische aanpak wordt het gemeentelijk vastgoed verduurzaamd. Deze aanpak wordt in 2023 voorgelegd aan de gemeenteraad. Voor de verduurzaming van gemeentelijke panden wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de meerjarenonderhoudsplannen gemeentelijke gebouwen.
- Voor beheer heeft Purmerend een set aan actuele bestemmingsplannen. Bij nieuwe ontwikkelingen in strijd met een geldend bestemmingsplan geven wij de voorkeur aan vaststelling van een nieuwe planologische regeling; een zogenaamd projectbestemmingsplan. Incidenteel wordt een beheerverordening vastgesteld. De mate van (rechts)zekerheid die we aan inwoners en bedrijven garanderen door een bestemmingsplan is (steeds meer) per en door de situatie bepaald. Ongelijkheid bestaat en is uitlegbaar. De eigen kracht van de gemeenschap proberen we nadrukkelijk ook aan te boren. Waar nodig heeft het college voor bedrijvenpark Baansteer-Noord gebruik gemaakt van de door de gemeenteraad in het verleden overgedragen bevoegdheid. Bij enkele initiatieven is, na de afgifte van de verklaring van geen bedenkingen, meegewerkt aan (uitsluitend) een afwijking van het bestemmingsplan.

Bestuurlijke producten 2022

- De volgende (planologische) maatregelen zijn in 2022 geagendeerd voor bespreking door de gemeenteraad. Met betrekking tot bedrijvenpark Baansteer-Noord heeft de raad in het verleden de bevoegdheid om het bestemmingsplan uit te werken, dan wel daarvan af te wijken, overgedragen aan het college van B&W.

Soort (planologische) maatregel	Onderwerp	Stand van zaken / situatie per ultimo 2022
Structuurvisie Purmerend 2005-2020	partiële herziening Waterlandkwartier	in werking
Structuurvisie Purmerend 2005-2020	addendum 'doorrekening gebiedsoverstijgende kosten 2022'	in werking
Structuurvisie Beemstermaat	addendum 'spelregels Nekkerzoom'	in voorbereiding / procesvoorstel
Bestemmingsplan (project)	Hotel Kom A7	reactieve aanwijzing / beroep bij Raad van State
Bestemmingsplan (project)	Parkeergarage Purmersteenweg	onherroepelijk: ja
Bestemmingsplan (project)	Gorslaan 10	onherroepelijk: ja
Bestemmingsplan (project)	Oostdijk 20, Zuidoostbeemster	raadsbesluit: 17-02-2022 / onherroepelijk: ja
Bestemmingsplan (project)	Hobrederlaan 1, Zuidoostbeemster	raadsbesluit: 02-06-2022 / onherroepelijk: ja
Bestemmingsplan (project)	Riekstraat / Gaffelstraat, Purmerend (BOL)	raadsbesluit: 30-06-2022 / onherroepelijk: ja
Bestemmingsplan (project)	Hobrederweg 19, Middenbeemser	raadsbesluit: 15-09-2022 / onherroepelijk: ja
Bestemmingsplan (project)	Overweerse polderdijk 4, Purmerend (BOL)	raadsbesluit: 27-10-2022 / onherroepelijk: ja
Bestemmingsplan (project)	Vredenburghweg	raadsbesluit: 22-12-2022 / onherroepelijk: nee
Beeldkwaliteitsplan	Kwadijkerpark	raadsbesluit: 30-06-2022 / in werking
Verklaring van geen bedenkingen (vvgb)	Kolkpad 8, Zuidoostbeemster	raadsbesluit: 24-03-2022 / onherroepelijk: ja
VVGB	Volgerweg 79, Zuidoostbeemster	raadsbesluit: 21-04-2022 / onherroepelijk: ja
VVGB	lichtmasten voetbalvereniging ZOB	raadsbesluit: 15-09-2022 / onherroepelijk: ja
VVGB	Hobrederweg 40A, Middenbeemster	raadsbesluit: 27-10-2022 / onherroepelijk: nee
Voorbereidingsbesluit	Kop West	in werking
Voorbereidingsbesluit	Kernwinkelgebied binnenstad	in werking
Beeldkwaliteitsplan	bedrijvenpark Baanste-Noord, deelgebied A, zone 13A en 13B	raadsbesluit: 24-11-2022 / in werking
Uitwerkingsplan (B&W)	bedrijvenpark Baanste-Noord, deelgebied A, zone 13A en 13B	in werking
VVGB	bedrijvenpark Baanste-Noord, aangewezen categorie van gevallen	8 maal toegepast door B&W

Wat heeft het gekost

PGR07	Realisatie 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 bijgesteld	Realisatie 2022	Afwijking
Lasten	-24.618	-34.655	-50.205	-37.320	12.885
Baten	25.998	32.160	46.269	40.555	-5.715
Saldo	1.380	-2.495	-3.936	3.235	7.171

Het programma Ruimtelijke ordening heeft per saldo een voordelige afwijking van € 7.171.000 dit komt door € 12.885.000 lagere lasten en € 5.715.000 lagere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Ruimtelijke ordening

BV071 Ruimtelijke ordening	Lasten	Baten
Baanste Noord		
Op basis van de herziende grondexploitatiebegroting (MPG 2023) wordt er een winst verwacht. Conform BBV is er een tussentijdse winstneming genomen van € 6.248.082 Dit		6.248

BVo71 Ruimtelijke ordening	Lasten	Baten
bedrag komt voor € 3.124.041 ten gunste van de bestemmingsreserve gronden en voor € 3.124.041 en gunste van de algemene reserve.		
Binnenwijkse Ontwikkellocaties (BOL)		
Op basis van de herziende grondexploitatiebegroting (MPG 2023) wordt er meer verlies verwacht en is er een dotatie van € 712.675 gedaan aan de eerder gevormde verliesvoorziening ten lasten van de bestemmingsreserve gronden. Deze verslechtering is het gevolg van de hogere indexering van de kosten bouw- en woonrijp maken.	-713	
Brantjesstraat		
Per 31-12-2022 is deze Grex afgesloten met een eindresultaat van € 562.222 voordelig. Conform BBV is er in voorgaande jaren een tussentijdse winstgenomen van € 26.272. De in 2022 te nemen winst bedraagt € 535.386. Dit bedrag komt voor € 267.973 ten gunste van de bestemmingsreserve gronden en voor € 267.973 ten gunste van de algemene reserve.		535
Burgemeester Kooimanweg		
Als gevolg van de hoge dichtheid (aantal woning per m2 perceeloppervlakte) is de complexiteit van de planvorming van het project Kop Wagenweg groter dan we gewend zijn in Purmerend. Hiervoor was meer onderzoek en onderlinge afstemming nodig dat was voorzien. Ook was er meer tijd nodig om met de ontwikkelaar overeenstemming te bereiken over het vinden van passende (ontwerp)oplossingen voor het gebouw en voor de openbare ruimte op basis van een brede maatschappelijke belangenafweging. Dit heeft geleid tot hogere gemeentelijke plankosten dan waarmee bij aanvang van het project is gerekend. Er was contractueel geen mogelijkheid meer om de aanvullende plankosten in rekening te brengen.	-148	
Erfpacht		
In het laatste kwartaal van 2022 is er een groot perceel grond aan canon recht afgekocht. Dit heeft geresulteerd in een voordeel van 137.000.		137
Faciliterend grondbeleid		
De baten en lasten met betrekking tot het Faciliterend grondbeleid behoren in evenwicht te zijn (het is immers kostenverhaal). Er zijn € 1.642.000 minder kosten gemaakt dan geraamd en om die reden is er ook sprake van € 1.642.000 lagere baten	1.642	-1.642
Gebiedsvisie De Koog		
De overschrijding van de kosten bedraagt € 133.000 en heeft te maken met de kosten voor het vestigen van de Wet Voorkeursrecht Gemeente. Aan de batenkant is € 133.000 meer ontvangen dan begroot. Dit zijn ontvangen gelden met betrekking tot de versnellingsopgave voor bereikbare steden, welke werkzaamheden en kosten, maar ook baten niet eerder begroot waren.	-133	133
Grexen		
De verantwoording van de grondexploitatie verloopt via de exploitatie van dit programma. Dit resulteert in € 12.609.185 lagere baten en € 12.609.185 lagere lasten lasten. Conform regelgeving worden jaarlijks in de programmarekening van baten en lasten zowel de werkelijke lasten van het bouwrijp maken als de werkelijke verkopen getoond. Het saldo daarvan is de mutatie onderhanden werk (OHW).	12.609	-12.609
Grondverkoop Vijfhoek		
Conform de in 2021 afgesloten Anterieure Overeenkomst heeft de gemeentelijk grondverkoop van de Vijfhoek ten behoeve van de realisatie van een appartementencomplex in 2022 plaats gevonden.		844
Kop West		

BVo71 Ruimtelijke ordening	Lasten	Baten
Op basis van de herziende grondexploitatiebegroting (MPG 2023) wordt er een winst verwacht. Conform BBV is er een tussentijdse winstneming genomen van € 155.085 Dit bedrag komt voor € 77.543 ten gunste van de bestemmingsreserve gronden en voor € 77.543 ten gunste van de algemene reserve.		155
Oostflank		
Het budget voor 2022 voor de Oostflank was gebaseerd op afronding van de gebiedsvisie in juli 2022 en bestuurlijke vaststelling na de zomer van 2022. De extra kosten zijn gemaakt ten behoeve van diverse onderzoeken zoals een visie voor mobiliteit en het woningbouwprogramma. Tezamen met de extra ambtelijk inzet heeft dit geresulteerd in een overschrijding van € 108.000 in 2022. Conform de nota grondbeleid geldt de reserve gronden als dekkingsbron voor ruimtelijke ontwikkelingen en daarmee samenhangende verkenningen en komt dit bedrag in 2022 ten lasten van deze reserve. Voor 2023 is er middels de Najaarsrapportage 2022 een budget van € 150.000 beschikbaar gesteld ten lasten van de bestemmingsreserve gronden.	-108	
Steltenloper 2		
Kavel 2 Steltenloper aan de Helsinkihaven is verkocht voor een bedrag van 153.000.		153
Waterlandkwartier		
In 2022 is ten opzichte van de begroting € 285.000 nog niet besteed. Diverse voor 2022 geplande werkzaamheden om tot een grondexploitatie te komen moeten nog uitgevoerd worden in 2023. Aan de batenkant is € 295.000 meer ontvangen dan begroot. Dit zijn ontvangen gelden met betrekking tot de versnellingsopgave voor bereikbare steden, welke werkzaamheden en kosten, maar ook baten niet eerder begroot waren. Per saldo wordt in 2022 € 285.000 minder onttrokken aan de bestemmingsreserve gronden en in 2023 weer onttrokken voor uitvoering van de genoemde activiteiten in de exploitatie.		295
Wheermolen-Oost		
Op basis van de herziende grondexploitatiebegroting (MPG 2023) wordt er meer verlies verwacht en is er een dotatie van € 214.588 gedaan aan de eerder gevormde verliesvoorziening ten lasten van de bestemmingsreserve gronden. Deze verslechtering is het gevolg van de hogere indexering van de kosten bouw- en woonrijp maken.	-215	
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000.	-54	38
Totaal	13.034	-5.400

Reserves

Bestemmingsreserve gronden

In 2022 is € 3.512.971 toegevoegd aan de bestemmingreserve gronden en in totaal € 3.554.084 onttrokken vanwege:

- Winstneming 2022: € 3.469.557
- Verliesneming 2022: -€ 927.263
- Afwikkeling van enkele anterieure overeenkomsten: -€129.276
- Afwikkeling Burgemeester Kooijmanweg: € -148.885
- Afwaardering opstallen Waterlandlaan: € -377.523
- Purmerend 2040 / voortzetting programma: € -345.047
- Purmerend 2040 / verkeer: € -300.000

- Purmerend 2040 / budget stimulering economie: -124.813
- Aankoop Jaagweg 16 / kapitaal- en beheerslasten: € - 45.329
- Aankoop Geulenstaat 64-70/ kapitaal- en beheerslasten: € - 87.148
- Nieuwstraat 107-107A / rentelasten: € -8.011
- Visie Noord- en Westbeemster: €-42.338
- Ontwikkelvisie Purmer-Zuid / Oostflank: € -333.570
- Gebiedsontwikkeling De Koog: €-211.415
- Transformatie Plantsoenstraat/Schapenmarkt: € -7.667
- Visie Waterlandkwartier: -€ 422.382

Voorzieningen

Voorziening persleiding Rivierenlaan

Dit betreft een ontvangen bijdrage conform een afgesloten anterieure overeenkomst ten behoeve van de verplaatsing van de persleiding. De in 2022 gemaakte kosten zijn ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening kostenverhaal infrastructuur Wagenweggebied

Per 31-12-2021 was de stand van de voorziening € 116.182. In 2022 zijn er geen bijdragen ontvangen en zijn er wel kosten ten lasten van de voorziening gebracht. Ultimo 2022 bedraagt deze voorziening € 0. De werkelijke uitgaven ten behoeven van de infrastructuur waren in 2022 hoger en zijn verantwoord onder de overige overlopende activa. Uiteindelijk worden deze kosten met de toekomstige bijdrage verrekend.

Voorziening groot onderhoud gebouwen

De voorziening is gevormd ter egalisatie van het in de tijd onregelmatig verloop van kosten voor het groot onderhoud aan kapitaalgoederen. Bij de Najaarsrapportage 2022 is besloten deze voorziening om te vormen tot een reserve, hierdoor is de stand ultimo 2022 € 0.

Voorziening bijdragen nota Prof

In 2022 zijn er geen bijdrage ontvangen. De volledige voorziening bijdragen nota prof is in 2022 aangewend. Ultimo 2022 bedraagt deze voorziening € 0.

Investerings

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Programma 8

Veiligheid

Portefeuillehouders: E. van Selm en M. Hegger

Inleiding

Op het gebied van veiligheid is Purmerend een stad die constant in ontwikkeling is. Wij zien dat de accenten in de veiligheidsthema's langzamerhand op andere gebieden komt te liggen. Zo is het aantal woninginbraken gedaald, maar stijgen de cijfers van gedigitaliseerde criminaliteit. Deze verschuiving in het werkveld, die niet alleen voor Purmerend geldt, vergt een andere kijk op veiligheid en een integrale aanpak waarbij we nog meer willen samenwerken met onze inwoners.

Als gemeente hebben we te maken gehad met diverse veiligheidsvraagstukken, zoals woonoverlast, jeugdcriminaliteit en ondermijnende criminaliteit. De aanpak hiervan doen we niet alleen. Samen met onder andere politie, maatschappelijke partners, Openbaar Ministerie en de veiligheidsregio prioriteren en ontwikkelen we met de inwoners en ondernemers de beste aanpak binnen onze gemeentelijke grenzen.

Wat willen we bereiken

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld Veiligheid

Inwoners (en bezoekers) van de gemeente Purmerend voelen zich veilig en zijn veilig. Zij letten op elkaar, zijn zich bewust van en betrokken bij hun (woon)veiligheid en nemen hun eigen verantwoordelijkheid. Inwoners voelen zich gesteund door de gemeente en de betrokken partners. We willen ervoor zorgen dat overlast van jeugd, drugsoverlast, gebruik van lachgas, afval, parkeren en vervoer tot een minimum wordt beperkt. We sluiten aan bij landelijke en regionale initiatieven en kijken hierbij wel of die passend zijn bij de situatie die wij zelf waarnemen in de stad en dorpen. Op het gebied van alcoholgebruik willen we het volgende bereiken:

- een afname van (schadelijk) alcoholgebruik door jongeren;
- de realisatie van een gedragsverandering bij jongeren, volwassenen en alcoholverstrekkers. Iedereen moet het vanzelfsprekend gaan vinden dat jongeren onder de 18 jaar geen alcohol drinken.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Cybercrime

De gemeente Purmerend heeft zich het afgelopen jaar voornamelijk gericht op de preventieve aanpak van gedigitaliseerde criminaliteit. Dit doen we in samenwerking met de betrokken partners, zoals de politie, scholen, bibliotheek en andere gemeenten in de regio. Dit heeft ons in staat gesteld ervaringen te delen en van elkaar te leren. De projecten die we samen oppakken zijn geïnitieerd door het samenwerkingsverband Noord Holland Samen Veilig en hebben bijgedragen aan de bewustwording van de inwoners van Purmerend op het gebied van cybercrime.

In het leven van jongeren speelt de digitale wereld een grote rol. Daarom hebben we ingezet op

bewustwording in de vorm van een 'Re_BooTCMP'. Jongeren met IT talent werden uitgenodigd voor een interactieve dag, waarop zij kennis maakten met de wettelijke grenzen van de online wereld. Daarnaast kregen ze verschillende toekomstperspectieven geboden, waarmee dit project hoopt dat zij hun skills later inzetten voor de juiste doeleinden.

We zijn gestart met project Hackshield, een game die kinderen kunnen spelen op de computer of op hun telefoon. Spelenderwijs worden zij bewust gemaakt van de gevaren die ze online lopen. Hackshield heeft als doel om de vaardigheden van kinderen op het internet te verbeteren, maar ook om kinderen te activeren om hun kennis over te dragen naar oudere generaties. Daarnaast is er een lespakket beschikbaar dat scholen kunnen uitrollen tijdens hun lessen.

Overvallen

Hoewel het ook afgelopen jaar weer rustig was met het aantal woninginbraken werden we in september verrast door een plofkraak, vervolgens een brandbom en ook vonden er eind vorig jaar twee overvallen plaats. Direct na een plofkraak/overval komt, naast de gebruikelijke hulpdiensten, ook de gemeente in actie door onder andere nazorg en een luisterend oor te bieden. Een dergelijk delict heeft grote impact op zowel de slachtoffers als omwonenden. De ondernemers hebben tevens een overvaltraining aangeboden gekregen (deze vond half februari plaats).

Versterken ketensamenwerking Zorg en veiligheidsdomein

Allen voor één

Onder de vlag 'Allen voor één' brachten in de regio Zaanstreek-Waterland gemeenten, politie, OM, Raad voor de Kinderbescherming, Reclassering Nederland, Veilig Thuis, GGD en zorginstanties de werelden van zorg en veiligheid bij elkaar. Het doel hiervan is inwoners passende, snelle en betere hulp aan te bieden. Hoe eerder signalen (h)erkend worden, hoe sneller hulp kan worden geboden en erger wordt voorkomen. Er is samenwerking binnen ons Zorg- en Veiligheidshuis op het gebied van diverse doelgroepen, zoals langdurig verslaafden met psychiatrische problemen en een risico op gevaarlijk gedrag. We hebben met elkaar gezorgd voor eerdere signalering en beoordeling van en hulp voor personen met onbegrepen gedrag. En ook het terugdringen van de wachtlijsten bij Veilig Thuis en het aansluiten van lokale hulpverleners bij de contacten met gezinnen waar geweld achter de voordeur plaatsvindt.

Mensenhandel

In 2022 is het regionaal beleidsplan mensenhandel door het college vastgesteld. De acties van het bijbehorende activiteitenplan zijn belegd bij de netwerkorganisatie van het Zorg- en Veiligheidshuis Zaanstreek-Waterland (sub werkgroep mensenhandel). Hierin werken we aan voorstellen voor een (mogelijk gezamenlijke) aandachts- of sleutelfunctionaris mensenhandel. Gezamenlijk om zo ook casuïstiek in de kleinere gemeenten op te kunnen pakken en het bekende waterbedeffect te voorkomen. Er komt een duidelijke meldroute voor signalen van mensenhandel en casuïstiek wordt integraal opgepakt.

Jeugd en veiligheid

In het centrum heeft een project gedraaid rondom aanhoudende overlast in het centrum van Purmerend. Door goed met alle partijen samen te werken aan plannen van aanpak is de overlast enorm afgenomen en zijn de meldingen erover nagenoeg gehalveerd. Daarnaast is het veiligheidsgevoel bij ondernemers toegenomen en hebben meerdere jongeren persoonlijke aandacht gekregen.

Er is één criminele jeugdgroep vastgesteld. De aanpak is steeds integraal met zorg- en justitiepartners opgepakt. We zagen daarbij drillrap-problematiek, diverse dossiers waarbij jongeren uit huis geplaatst werden of waren, een groot aandeel licht verstandelijk beperkte jongeren en veelal zorgelijke gezinssituaties. Via combinaties van straf en een passend zorgaanbod is per groep en op individueel niveau gezorgd dat groepen uit elkaar vielen en jeugdigen hun gedrag aanpasten. De TopX jeugd aanpak was daarbij een vast onderdeel. De rode draad is dat de leeftijd van de geprioriteerde jongeren lager wordt en de heftigheid van de criminele feiten toeneemt. Door de integrale aanpak hebben we steeds eerder zicht op afglijdende jongeren

Ondermijning

Na een start in coronajaar 2021 draaide het Team Ondermijning Purmerend in 2022 op volle toeren, de aanpak van ondermijning neemt een steeds groter aandeel in het bevorderen van de veiligheid van onze stad.

Integrale controles

Tijdens de vijf integrale controles van bedrijven in Purmerend en de Beemster zijn 104 panden en een boxenopslag van 533 boxen gecontroleerd. Dit gebeurde in samenwerking met politie, douane, veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland, Liander en de omgevingsdienst IJmond.

Sluiting panden

Naar aanleiding van het aantreffen van hennepkwekerijen (of een voorbereiding daartoe), wapens, handelshoeveelheden drugs of een combinatie hiervan zijn acht panden voor bepaalde tijd gesloten en zijn vijf waarschuwingen opgelegd. De sluiting is bedoeld om het imago "drugspand" te beëindigen en om de openbare orde te herstellen. Inwoners worden geïnformeerd over deze bestuurlijke aanpak door een persbericht en een poster op het pand met de tekst 'verzegeld' en 'drugspand'.

Her-controles

Tien panden die voor bepaalde tijd waren gesloten in verband met het aantreffen van een hennepkwekerij zijn opnieuw gecontroleerd. Deze panden krijgen verhoogde aandacht om te voorkomen dat er opnieuw criminaliteit of veiligheidsrisico's plaats vinden. Bij de hercontroles werden geen nieuwe kwekerijen of andere bijzonderheden aangetroffen.

Aanpak Outlaw Motorcycle Gangs (OMG)

De aanpak op het gebied van de OMG's is voortgezet. Eén van de acties is een controle en hercontrole bij een clubhuis. De opgelegde dwangsom wegens strijdigheden met het bestemmingsplan en de Alcoholwet hebben ertoe geleid dat de motorclub het clubhuis heeft verlaten. Bij een tweede clubhuis is een preventieve last onder dwangsom opgelegd, wat ertoe heeft geleid dat een aangekondigd feest niet is doorgegaan.

Zichtbaarheid

Door zichtbaar te maken wat er in onze stad gebeurt op het gebied van ondermijning groeit de bewustwording hiervan. Onze overtuiging is dat bewoners en ondernemers bereid zijn om een melding te doen als zij zien dat de overheid de melding serieus oppakt.

Na elke controle en bij elke sluiting van een pand volgt een persbericht waarin we inwoners en

ondernemers informeren over onze acties, signalen benoemen en uitleggen hoe een vermoeden van ondermijning gemeld kan worden.

Demonstratierecht

Demonstraties tegen de coronamaatregelen, rondom Black Life Matters, maar bijvoorbeeld ook de omgekeerde vlaggen als protest tegen het stikstofbeleid hebben het demonstratierecht weer duidelijk neergezet. Als gemeente hebben we, meer dan andere jaren, ondersteund bij de diverse vormen van meningsuiting. Door in gesprek te blijven met de organisatoren is gezocht naar een goed moment, een passende locatie, maar ook een veilige manier om hier vorm aan te geven.

Toezicht en Handhaving

We hebben het aantal wijkhandhavers per wijk opgeschaald. Er is regelmatig contact en goede samenwerking met alle partners in de wijken. Hierdoor zijn we in staat om knelpunten snel op te pakken en op te lossen. Er zijn spreekuren in de wijken georganiseerd om contact met inwoners en ondernemers te onderhouden en te verbeteren. Er is projectmatig op een aantal taakgebieden ingezet, zoals verkeersveiligheid en verkeerd aanbieden van afval. Wekelijks maken handhavers, samen met collega's van Team Uitvoering, een ronde langs hotspots afvaldumpingen. De gemaakte kosten voor het opruimen van afvaldumpingen zijn verhaald op de overtreders. Er is ingezet op cameratoezicht. Dit heeft bijgedragen aan het vergroten van de leefbaarheid van het centrum. Politie en team Handhaving ervaren het cameratoezicht als meerwaarde voor de uitvoering van de taken.

Jaarlijks wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld, waarin de toezicht- en handhavingsactiviteiten zijn opgenomen. De thematische en projectmatige activiteiten maken deel uit van het uitvoeringsprogramma. De resultaten worden gerapporteerd in het Evaluatieverslag VTH 2022.

Handhaving

Inwoners maken nog steeds goed gebruik van de mogelijkheid tot het doen van meldingen. De samenwerking met politie is afgelopen jaar verder geïntensiveerd, onder andere met betrekking tot aanpak jeugdoverlast, overlast vuurwerk, wijkgericht werken, vaaroverlast en verkeersveiligheid. Dit heeft geleid tot een efficiëntere aanpak en het terugdringen en voorkomen van overlast.

Handhavers zetten zich dagelijks in om het gevoel van veiligheid in stand te houden en de stad leefbaar te houden. Bij het afhandelen van de meldingen wordt bij de inzet gekeken naar beschikbare capaciteit en de urgentie van de melding. Verder is voortdurend en in samenwerking met partners (Politie, Spurd, wijkmanagers) ingezet om jeugdoverlast, parkeeroverlast, drugsoverlast, gebruik van lachgas tot een minimum te beperken. Met name het aantal hotspots jeugdoverlast is hierdoor flink afgenomen.

Preventie en handhaving alcohol

Vanwege de fusie tussen Beemster en Purmerend zijn de gemeentelijke regels gelijkgetrokken. Zo ook de regels over de horeca. In 2022 zijn alle alcoholverstrekkers in de gemeente Purmerend bij brief geïnformeerd over de wijzigingen en wat dit voor de horecaondernemers betekent. In de informatiebrief is ingegaan op de nieuwe Algemene plaatselijke verordening Purmerend 2021, de sluitingstijden van horecabedrijven, intrekking van het horecaconvenant, terrasvergunning, nieuw terrassenbeleid, de looptijd van vergunningen en ontheffing en de gewijzigde sanctiestrategie horeca.

Via de brief is ook informatie met de alcoholverstrekkers gedeeld die hen kan helpen bij het verantwoord verstrekken van alcohol. Zo zijn links gedeeld waar materialen gedownload kunnen worden die helpen om NIX18 uit te dragen. Ook is een link gedeeld naar e-learnings waar horecapersoneel eenvoudig zelf kan leren over het verantwoord verstrekken van alcohol. Verder zijn in het laatste kwartaal van 2022 testkopers ingezet bij vijf commerciële horecabedrijven in Purmerend. Hierbij worden personen die niet onmiskenbaar de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt, ingezet om te controleren of er in de horeca een leeftijdscontrole plaatsvindt bij het verstrekken van alcohol. Bij alle vijf de horecazaken is alcohol verstrekt zonder dat er een leeftijdscontrole heeft plaatsgevonden. De betrokken ondernemers worden in een persoonlijk gesprek geïnformeerd over de resultaten. De overige horecaondernemers worden tevens geïnformeerd over het belang van naleving van de regels.

Bestuurlijke producten 2022

Bestuurlijk product	Jaartal	Kwartaal
Evaluatieverslag Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Purmerend 2021	Jaarlijks	1e
Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Purmerend	Jaarlijks	4e

Wat heeft het gekost

PGRo8	Realisatie 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 bijgesteld	Realisatie 2022	Afwijking
Lasten	-9.385	-9.759	-10.057	-10.141	-85
Baten	113	11	1	41	40
Saldo	-9.273	-9.747	-10.056	-10.100	-44

Het programma Veiligheid heeft per saldo een nadelige afwijking van € 44.000 Dit komt door € 85.000 hogere lasten en € 40.000 hogere baten.

Afwijkingen beleidsveld Veiligheid

BVo81 Veiligheid	Lasten	Baten
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000	-85	40
Totaal	-85	40

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringen

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Programma 9

Economie

Portefeuillehouder: M. Hegger

Inleiding

In 2021 is de economische visie Beemster+Purmerend #datwerkt vastgesteld. In de economische visie hebben we, samen met de ondernemers, een aantal ambities vastgelegd die moeten bijdragen aan de groei van onze economie, toerisme en recreatie. Het afgelopen jaar is deze visie verder tot uitvoering gebracht en is Purmerend door onder andere het programma Binnenstad, de visie voor De Koog, de ontwikkeling van Baanste Noord en de vele samenwerkingsvormen ook zichtbaar op economisch gebied aan de weg aan het timmeren.

Voor veel ondernemers was 2022 een pittig jaar. De nasleep van de coronacrisis, stijging van de energieprijzen en inflatie hebben er in gehakt. Ook het aantal bestedingen in de binnenstad is ten aanzien van de periode voor corona afgenomen. De krapte op de arbeidsmarkt is in 2022 nog verder toegenomen. In 70 procent van de sectoren wordt momenteel krapte ervaren door omscholing, baanverandering en de toenemende vergrijzing. Als gemeente ondersteunen we de ondernemers zoveel als mogelijk.

Wat willen we bereiken

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld Economie

Voor de economische, (en recreatieve en toeristische) ontwikkeling van Purmerend is het van belang dat marktpartijen, organisaties en gemeente samen optrekken. De rol van de gemeente is vooral het stimuleren en faciliteren van de stedelijke economie (inclusief recreatie en toerisme) zodat Purmerenders in hun eigen gemeente en regio kunnen werken, winkelen en recreëren en bezoekers van de stad en polder kunnen genieten. We doen dat door de lokale en regionale economie te versterken en te stimuleren, door actief op zoek te gaan naar kansen en door het scheppen van randvoorwaarden om die kansen te benutten. We zoeken daarbij zo veel mogelijk naar initiatieven die (reeds) door ondernemers zijn of worden opgepakt, en faciliteren hen bij het uitvoeren van deze initiatieven. Op die manier willen we bedrijvigheid en werkgelegenheid in de stad behouden en nieuwe bedrijvigheid aantrekken.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Zoals in de begroting 2022 is aangegeven, heeft de crisisperiode consequenties voor de wijze waarop wij onze ambities op het gebied van economie, recreatie en toerisme hebben kunnen uitvoeren. Mede als gevolg van de crisis hebben we de uitvoering van een aantal ambities versneld opgepakt. De in maart 2021 vastgestelde economische visie is onze economische basis voor de uitwerking op sectoren en gebieden, zoals recreatie en toerisme, de binnenstad, de detailhandel en de agrarische sector. Uiteraard houden we ons daarnaast ook met andere projecten/zaken bezig die verderop worden benoemd.

In de uitvoeringsagenda 2021-2022 zijn drie pijlers opgenomen waarbinnen projecten met voorrang opgepakt zijn:

- Uitbouwen van de innovatieve voedselkamer en werelderfgoed De Beemster;
- Tech stimuleren in samenhang met de esports-ontwikkeling;
- Centrumontwikkeling.

Uitbouwen van de innovatieve voedselkamer en werelderfgoed De Beemster

Het afgelopen jaar is gewerkt aan de verbetering van de dienstverlening tussen gemeente en de agrarische sector door betere communicatie (website, nieuwsbrieven, agrarische avonden, bestuurlijke gesprekken en bedrijfsbezoeken).

In samenwerking met de provincie Noord-Holland hebben we subsidie aangevraagd en gehonoreerd gekregen voor een pilot project KPI Kringlooplandbouw als onderdeel van een landelijk project van het ministerie van LNV. Het doel van deze pilot is om agrarische ondernemers voor hun bovenwettelijke inspanningen om duurzaamheidsdoelen te behalen te kunnen belonen. En daarmee als gezamenlijke regionale overheden duurzame landbouw te stimuleren.

Met het samenwerkingsproject 'Beemsterboeren zetten de polder in bloei' hebben 18 agrarische ondernemers in 2022 akkerranden en bijenlinten gerealiseerd met een totale oppervlak van 14 ha, die bijdragen aan het versterken van de biodiversiteit. Vanuit het Beemster Fonds, dat dit jaar opgericht is, zijn zaadmengsels, inzaaikosten en eventuele inkomstenderving vergoed.

Gemeente Purmerend heeft een bijdrage geleverd aan het organiseren van kennisbijeenkomsten onder melkveehouders die geïnteresseerd zijn in regeneratieve landbouw. Om de duurzaamheidsontwikkeling in het agrarisch buitengebied in Beemster te stimuleren is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor ruimtelijke inpassing om duurzame energie te besparen, op te wekken en op te slaan.

In samenwerking met Spurd heeft GreenDish in 2022 de Your Choice Campagne met 8 lokale restaurants in georganiseerd. De acht restaurants hebben een lokaal en duurzaam gerecht ontwikkeld en tijdens de Dutch Food Week en de week daarna op de kaart gezet. Tijdens de Dutch Food Week heeft de gemeente campagne gevoerd om inwoners te stimuleren om in contact te komen met de lokale voedselproducenten, onder andere via de Beemster Food Tour. Spurd heeft het project van de Baby Groente Tas voortgezet waarbij ouders met jonge kinderen gestimuleerd worden de smaakontwikkeling van hun baby's met verse groenten uit de regio te versterken. Aanvullend daarop vond in de zomer 2022 het Baby Groente Tas Festival in het Leeghwaterpark plaats. In december 2022 is de eerste makersmarkt op de Kaasmarkt in de binnenstad georganiseerd. Een markt met lokale producten uit de regio, de zogenaamde korte keten. De markt wordt in 2023 verder uitgebouwd. En in december is extra aandacht in de Koop Lokaal Campagne gegeven aan regionale voedselproducten en -makers.

Ook nemen we actief deel aan Voedsel Verbindt: een activerend en verbindend netwerk dat een overzicht biedt van relevante Agri & Food initiatieven, ontwikkelingen, projecten en partijen uit de regio. Wij zijn bestuurlijk mede-trekker van het thema Voedsellandschappen, naast Greenport NHN. Hierdoor kunnen we de innovatieve voedselkamer Beemster extra op de kaart zetten.

In 2022 is verder gewerkt aan het uitdragen van het werelderfgoed. Met onder meer de openstelling van de kerktoeren in Middenbeemster: de 'Keyserklim', waarbij de bezoeker het werelderfgoed van boven kan bekijken. En met de ontwikkeling van een nieuwe, bewegwijzerde, wandelroute: Werelderfgoed in het Kwadraat. Deze wandeling is ook opgenomen in een nieuwe folder 'Wandelen in Purmerend', in het wandelroutenetwerk Noord-Holland en op de nieuwe TOP (Toeristisch Overstap Punt), die in begin september is gerealiseerd aan de Beemsterburgwal.

Tech stimuleren in samenhang met de e-sports ontwikkeling

Het afgelopen jaar hebben we hard gewerkt aan een afronding van de gebiedsvisie voor De Koog en een gezamenlijk convenant met de stakeholders voor de ontwikkeling van een (e)sports Tech Campus. Met de visie wordt een toekomstperspectief geschetst voor bedrijventerrein De Koog naar een innovatieve werk-woon locatie. Onderdeel van dit perspectief is het gebied van de campusontwikkeling met de kaders en kansen waarbinnen de ontwikkeling kan plaatsvinden. Naast de organisatie (orgware) en programmering (software) van de campus vormt de fysieke, ruimtelijke ontwikkeling van het gebied, de gebouwen en de faciliteiten (hardware) een essentieel onderdeel. Bij het opstellen van de gebiedsvisie zijn alle belanghebbende partijen, zoals ondernemers, eigenaren, H2o, sportverenigingen, scholen, omwonenden en woningbouwcorporaties betrokken. Het uitgebreide participatieproces van De Koog en de vele gesprekken met de stakeholders rondom het convenant zorgen voor een goede relationele basis die we nodig hebben voor het vervolg. Met de gebiedsvisie die er nu in concept ligt, kunnen we de volgende ruimtelijke stappen maken in de ontwikkeling van de campus. Het convenant is in maart 2023 ondertekend.

De samenwerking tussen onderwijs, ondernemers en overheid (O3), gericht op arbeidsmarkt vraagstukken, is dit jaar verder uitgebreid met meer bedrijven en onderwijspartners. Om O3 te bestendigen zijn sectortafels opgericht. Hier werken onderwijs en bedrijfsleven, ondersteund door de gemeenten, samen aan een betere samenwerking en aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt per sector. In november 2022 vond de kick-off sectortafel techniek plaats en is ook de sectortafel hospitality van start gegaan. Als gemeente zijn we nauw betrokken bij de sectortafels en in het netwerk.

In april 2022 vond de PurmerValley Experience plaats. Op diverse locaties in de stad konden leerlingen kennis maken met al het nieuws op het gebied van ICT, technologie en digitalisering. Daarnaast werden er Techtalks gehouden. Activiteiten vanuit de RIF subsidie (penvoerder Horizoncollege) zijn dit jaar onverminderd voortgezet. Hierin zijn goede resultaten behaald met betrekking tot het verbeteren van het ICT onderwijs, het ontwikkelen van een doorlopende leerlijn en meer instroom in het ICT onderwijs. Gekeken wordt naar meer regionale samenwerking onder andere met Techlands en Techport en naar goedlopende PPS-en in Nederland, die van meerwaarde kunnen zijn voor onze regio. Ook wordt gekeken naar het maken van cross-overs om technologie en ICT meer te stimuleren in andere sectoren.

Centrumontwikkeling

In november 2022 zijn we gestart met het opzetten van een BIZ Purmerend Binnenstad (ondernemers) en het verlengen van de BIZ Koemarkt (ondernemers). Beide Biz'en lopen voor de periode 2023-2027.

In maart 2022 is de Regionale Detailhandelsvisie Zaanstreek-Waterland vastgesteld door de regio. Deze regionale visie heeft vijf kernpunten waar we ons op het gebied van detailhandel in de toekomst op willen focussen, waaronder de versterking van de twee centrumgebieden: Purmerend en Zaandam. Een ander kernpunt is de profilering van de regio als leverancier van lokale producten.

Om de binnenstad aantrekkelijk te houden en te maken, zijn we vanaf september 2021 tot en met najaar 2022 samen aan de slag gegaan met het programma Binnenstad. We hebben van 7.250 inwoners, bezoekers, ondernemers, jongeren, vastgoedeigenaren en culturele en maatschappelijke instellingen input ontvangen om te komen tot een visie waar we naar toe willen. In december is het programma Binnenstad (visie en uitvoeringsprogramma 2023-2027) vastgesteld. De combinatie van ontmoeten, aantrekkelijk winkel- en cultureel aanbod in een fijne omgeving staan centraal. De

nabijheid van het werelderfgoed en de producten uit Beemster zorgen voor een onderscheidende binnenstad. De uitwerking van de visie vraagt om een goede samenwerking tussen diverse partijen uit alle verschillende hoeken: winkelen, horecabezoek, cultuur, maatschappelijke voorzieningen, bewegen, werken en wonen. Bij het maken van het programma is gezamenlijk opgetrokken met het Waterlandkwartier en het Mobiliteitsplan.

Vestigingsklimaat

In 2022 is door de gemeente opdracht gegeven voor het opstellen van een update van de Kantorenvisie 2017. De visie Binnenstad, de ontwikkelingen in het Waterlandkwartier en de gebiedsvisie voor de Koog vragen om een actuele onderlegger om de werkruimten in deze gebieden te laten vestigen. Hierin spelen de effecten van thuis werken en, als gevolg daarvan anders ontmoeten, op centrale plekken een rol. Hierdoor verandert de traditionele kantoorfunctie. In vervolg op de in maart 2022 door de colleges van Zaanstreek-Waterland vastgestelde regionale detailhandelsvisie voor Zaanstreek-Waterland is in 2022 opdracht gegeven om een kader voor commerciële voorzieningen in de stad op te stellen. Dit op te stellen kader bevat ook een deel maatschappelijke voorzieningen in de stad. Deze beide delen vormen de onderlegger voor een evenwichtige spreiding van voorzieningen in de stad vanuit het vertrekpunt dat de wijkwinkelcentra het hart van de wijk vormen.

Ook na de opheffing van de coronamaatregelen blijven veel ondernemers het zwaar hebben. Niet alleen als gevolg van de hoge energieprijzen en inflatie, maar ook doordat zij nog leningen, NOW en belasting moeten terugbetalen. De waarde van het Ondernemersloket van de gemeente is afgelopen jaar duidelijk gebleken. Ondernemers weten het Ondernemersloket steeds beter te vinden. Ook gaan de adviseurs van het Ondernemersloket proactief het gesprek aan met ondernemers, werken ze nauw samen met andere afdelingen, zoals schuldhelpverlening en team belastingen, en met meerdere externe partners om zodoende de dienstverlening te optimaliseren. Door samenwerking met het Regionaal Mobiliteitsteam (RMT) biedt het Ondernemersloket ook omscholingstrajecten, loopbaan coaching en begeleiding aan.

De diensten van het Startersloket zijn onverminderd voortgezet. In november dit jaar werd het jaarlijkse Startersevenement voor de regio georganiseerd in het stadhuis van de gemeente Purmerend. Daarnaast worden ook de webinars van het Startersloket goed bezocht. De kosten van het Startersloket worden betaald door het Regionaal Werkbedrijf (RWB) tot en met 2023.

We blijven inzetten op versterking van het vestigingsklimaat voor winkels, kantoren, bedrijven en instellingen. Samen met alle betrokken partijen werken we aan behoud van bereikbaarheid, profilering en promotie van bedrijventerreinen, kantoorlocaties en overige vestigingsmilieus. Baanste Noord is en blijft een bedrijventerrein voor de regio. Ook blijven we ondernemers faciliteren bij de realisering van uitdagingen op het gebied van aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, de energietransitie en de circulaire economie. Zo kunnen zij een bijdrage leveren aan het bewerkstelligen van deze uitdagingen en onze ambities op de genoemde terreinen.

Baanste Noord

In 2022 is op het bedrijventerrein ruim acht hectare in erfpacht en/of koop uitgegeven. In relatie tot Houtbouw is een kavel in optie gegeven voor de realisering van een Crossed Laminated Timber (CLT) fabriek. In het voorjaar van 2023 wordt duidelijk of deze vestiging doorgang vindt. De gemeenteraad heeft in november 2022 een beeldkwaliteitsplan vastgesteld voor de twee kavels in Baanste Noord. Met de vaststelling van de planologische uitwerkingsregeling voor deze kavels door het college van B&W is ruim 6,5 hectare (66.815 m²) nieuw bedrijventerrein voor uitgifte

beschikbaar. In totaal is daarmee, met de nog voor uitgifte beschikbare ruimte in het bestaande gebied, 7 hectare beschikbaar. De druk op uit te geven terrein blijft toenemen. De planvorming voor Baanste Noord-Oost is om die reden van groot belang. Verder heeft de gebiedsvisie De Koog impact op de beschikbare capaciteit vanwege transformatie van een deel van dit bedrijventerrein en mogelijk op Baanste Noord-Oost.

We streven naar zoveel mogelijk duurzame energieneutrale bedrijfspanden door middel van duurzame- en klimaatadaptieve maatregelen. We stimuleren het nemen van deze maatregelen door korting op de leges te verlenen aan bedrijven die zich willen vestigen op Baanste Noord en een bepaalde GPR score halen en/of gebruik maken van zogenoemde 'groene daken'. Ook zetten we in op het koppelen van initiatieven die bijdragen aan minder afval en meer hergebruik van materialen.

In grote delen van Noord-Holland heeft het stroomnetwerk de maximale capaciteit bereikt. Dit geldt ook voor Purmerend. Deze beperking blijft in ieder geval van toepassing totdat het onderstation op bedrijventerrein Baanste Noord operationeel is. Dit is volgens de meest recente planning pas in het vierde kwartaal van 2025 het geval. Concreet betekent dit dat er een stagnatie in de uitgifte van bedrijfsgronden op Baanste Noord ontstaat in 2024 tot en met 2026. Voor 2023 staan er nog een aantal grondverkopen gepland waarvoor in 2022 nog vergunning is verkregen. Om voor bedrijven, woningbouw en maatschappelijke voorzieningen versneld tot een oplossing van het stroomprobleem te komen zijn de gemeenten Wormerland en Purmerend, als één van de tien clusters in Noord-Holland, een gezamenlijk project gestart. Hiervoor onderzoeken de gemeenten en Liander samen welke haalbare mogelijkheden er zijn om buiten het overbelaste stroomnet oplossingen te realiseren, zodat er toch stroom kan worden geleverd. Dit onderzoek wordt in het tweede kwartaal van 2023 afgerond.

Duurzaamheidscoach

Om de doelen voor meer duurzame en energieneutrale panden te realiseren hebben we ook in 2022 gebruik gemaakt van een duurzaamheidscoach. Deze begeleidt bedrijven die zich willen vestigen op bedrijventerrein Baanste Noord in het realiseren van een hogere GPR score. Met subsidie van de provincie Noord-Holland hebben we de duurzaamheidscoach ook in kunnen zetten voor bedrijven op de bestaande bedrijventerreinen. In 2022 is gestart om circa vijftien bestaande bedrijfspanden en bedrijfsprocessen verder te verduurzamen. In 2023 krijgt deze inzet een vervolg. Ook bekijken we in samenwerking met de TU Delft of in 2023 gestart kan worden met een platform om afvalstromen terug te dringen en het hergebruik van materialen te stimuleren. Dit geeft een grote bijdrage aan de korte keten.

Regionale samenwerking

Purmerend neemt deel aan tal van regionale (reguliere) overleggen in Zaanstreek-Waterland en de Metropoolregio Amsterdam. Deze overleggen hebben tot doel om specifieke beleidsonderwerpen en projecten op het gebied van economie en toerisme nader af te stemmen en hiervoor eventueel bij medeoverheden gezamenlijk te lobbyen. De onderlinge samenwerking is door onder meer de corona- en energiecrisis versterkt. In het afgelopen jaar is een programma voor watertoerisme opgesteld. Er zijn onderzoeken uitgevoerd naar de gezamenlijke toeristische promotie van Zaanstreek-Waterland. Er is ook gekeken naar de wijze waarop kan worden voldaan aan de vraag naar (nieuwe) vestigingslocaties voor bedrijven in onze regio (vraagruimte kantoren en bedrijventerreinen). Deze kwantitatieve raming van benodigde ruimte voor bedrijventerreinen en kantoren wordt nu vertaald in een bedrijvenstrategie voor de MRA. De bedrijvenstrategie vraagt

bestuurlijke keuzes ten aanzien van de vraag welke bedrijven een plek houden en krijgen in de MRA op basis van de beschikbaar te stellen ruimte voor werken in de metropool. Binnen de MRA is gewerkt aan een strategisch programma voor toerisme en de economische profielen voor alle deelregio's.

Afgelopen jaar was na Purmerend Werkt (2019) het de beurt aan de 1^e editie van Waterland Werkt. Ruim 80 bedrijven en instellingen uit verschillende sectoren presenteerden zich op bedrijventerrein De Koog. Vooral de zorg en techniekbranche waren ruim vertegenwoordigd. De techniekbranche kon zich goed profileren door nieuwe technologie, waaronder VR, te laten zien. Leerlingen vanuit het Voortgezet onderwijs uit de hele regio Waterland, ondernemers, baanveranderaars en werkzoekenden hebben Waterland Werkt bezocht. Vanuit de Stichting Purmerend 2000 plus heeft gemeente Purmerend een belangrijk aandeel in de organisatie en het aanjagen van dit belangrijke evenement op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt.

Bestuurlijke producten 2022

Bestuurlijk product	Jaartal	Kwartaal
Regionale detailhandelsvisie	2022	1e
Strategie evenementen	2022	4e
Toekomstige uitbreiding Baanste Noord als onderdeel van Visie op de Purmer	2022	2e
Visie op toeristische promotie/informatievoorziening Laag Holland (op basis van onderzoeksresultaten)	2022	2e
Visie binnenstad en uitvoeringsprogramma	2022	3e

Wat heeft het gekost

PGRog	Realisatie 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 bijgesteld	Realisatie 2022	Afwijking
Lasten	-1.390	-1.823	-1.951	-1.898	52
Baten	391	619	685	773	89
Saldo	-999	-1.204	-1.266	-1.125	141

Het programma Economie heeft per saldo een voordelige afwijking van € 141.000 Dit komt door € 52.000 lagere lasten en € 89.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Economie

BVog1 Economie	Lasten	Baten
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000.	52	89
Totaal	52	89

Reserves

Reserve Regionaal samenwerkingsverband Zaanstreek-Waterland

Het restant van de SRA middelen dient nog beschikbaar te zijn voor bekostiging van de regionale projecten op basis van de visie en samenwerkingsagenda Zaanstreek -Waterland. Er is in 2022 € 52.171 onttrokken ter dekking van de gemaakte kosten vanuit de reserve.

Reserve collegeprogramma (Beemster oud)

Deze reserve is per 2022 opgeheven.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen

Investeringsen

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Programma 10

Bestuur en concern

Portefeuillehouder: E. van Selm

Inleiding

In het programma 'Bestuur en concern' staan de kosten van raad, griffie, college, regionale samenwerking, de bestuurlijke fusie en zaken als bezwaarschriftenprocedures en het Waterlands Archief geraamd. De centrale organisatiekosten staan geraamd op het overzicht overhead en de bedrijfsvoering van de organisatie wordt uitgewerkt in de paragraaf Bedrijfsvoering en diensten. In de begroting van de nieuwe gemeente staan heel andere bedragen dan de beide gemeenten bij elkaar opgeteld. Dat komt omdat er in de getallen 2021 nog twee raden en twee colleges waren en omdat hier de dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Beemster was geraamd. In deze begroting is de DVO opgeheven. De overeenkomst was goed voor ongeveer € 5.100.000 aan baten en lasten.

Wat willen we bereiken

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld Bestuur en concern

De fusie is afgerond en nieuwe verkiezingen hebben plaatsgevonden. Bij de start van deze periode horen nieuwe uitdagingen voor de raadsperiode. Het Purmerendse gemeentebestuur wil een goede start maken van de nieuwe periode door er te staan voor de inwoners van stad en dorpen en door een beleid te voeren met betrokkenheid, voorspelbaarheid en transparantie.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Blijven samenwerken met de andere regiogemeenten op onder andere maatschappelijk en economisch gebied, waarbij oog is voor de groeiende rol als centrumgemeente en als prominente deelnemer aan de MRA.
- Vormgeven aan de betekenis van de groei van stad en dorpen voor het gemeentebestuur.
- Het tijdig opstellen van planning en control producten die een goed inzicht geven in de realisatie van de doelen en de stand van de middelen.
- De harmonisatie-opgave verder uitwerken en hier verdere invulling aan geven.

Bestuurlijke producten 2022

Bestuurlijk product	Jaartal	Kwartaal
Programmarekening met accountantsverslag	2022	2e
Kadernota	2022	2e
Najaarsrapportage	2022	4e
Verantwoording over informatiebeveiliging (ENSIA)	2022	2e
Sociaal verslag	2022	2e

Wat heeft het gekost

PGR10	Realisatie 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 bijgesteld	Realisatie 2022	Afwijking
Lasten	-13.971	-5.373	-9.701	-10.061	-360
Baten	5.847	1	3.749	4.294	545
Saldo	-8.124	-5.372	-5.952	-5.767	185

Het programma Bestuur en concern heeft per saldo een voordelige afwijking van € 185.000 Dit komt door € 360.000 hogere lasten en € 545.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Bestuur en concern

BV101 Bestuur & concern	Lasten	Baten
Bijdragen		
De gemeente is aangesloten bij diverse regionale en landelijke samenwerkingen. De bijdragen voor deze samenwerkingen zijn gestegen, waardoor de lasten hoger zijn dan begroot.	-116	
College		
De kosten van het college zijn hoger dan begroot. Dit wordt o.a. veroorzaakt door de opleidingskosten welke niet waren begroot en hogere loonkosten.	-107	
Fusiebudget		
De kosten welke voort kwamen uit de fusie tussen de gemeenten Beemster en Purmerend zijn in 2022 lager uitgevallen dan begroot.	122	
Pensioen (ex) bestuurders		
In 2022 heeft een vrijval plaatsgevonden vanuit de voorziening. Deze was niet begroot en is ontstaan door nieuwe landelijke rekenregels. Dit heeft hogere baten tot gevolg alsmede lagere lasten.	176	542
Wachtgeldverplichting		
Door het stoppen van een tweetal wethouders zijn nieuwe wachtgeldverplichtingen ontstaan. Deze waren niet opgenomen in de begroting en hebben hogere lasten tot gevolg.	-511	
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000	76	3
Totaal	-360	545

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Voorzieningen

Voorziening wachtgelden bestuurders

In 2022 is € 190.000 onttrokken aan de voorziening in verband met wachtgeldvergoedingen. Daarnaast is in 2022 € 757.000 toegevoegd aan de voorziening door nieuwe wachtgeldverplichtingen. Het saldo van de voorziening is per 31-12-2022 € 1.073.000.

Voorziening pensioenen (ex-)bestuurders

In 2022 is € 68.000 onttrokken aan de voorziening in verband met pensioenverplichtingen. In 2022 is toegevoegd aan de voorziening de overname van ASR (€ 3.748.000) inclusief inhouding pensioenpremies. Daarnaast is een bedrag van € 470.000 onttrokken aan de voorziening door vrijval van toekomstige verplichtingen naar aanleiding van gewijzigde rentepercentages conform de landelijke rekenregels. Het saldo van de voorziening is per 31-12-2022 € 4.179.000.

Investeringsen

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Financiële overzichten

